

Віра ЛИТВИНОВА

МАТЕМАТИКА

3



Частина 1

Віра ЛИТВИНОВА

МАТЕМАТИКА

**Підручник для осіб
з особливими освітніми потребами
(Н 91)**

3 клас

(у 2-х частинах)

Частина 1

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Львів
Видавництво «Світ»
2020

УДК 51(075.3.056.313)
Л64

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(лист Міністерства освіти і науки України від 23.07.2020 № 1/11-4972)*

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Умовні позначення



Запам'ятай

Литвинова В. В.

Л64 Математика : підруч. для осіб з особл. осв. потр. (Н 91) 3 кл. (у 2-х ч.) :
ч. 1 / В. В. Литвинова. – Львів : Світ, 2020. – 112 с. : іл.

ISBN 978-966-914-292-4

ISBN 978-966-914-293-1 (Ч. 1)

УДК 51(075.3.056.313)

ISBN 978-966-914-292-4

ISBN 978-966-914-293-1 (Ч. 1)

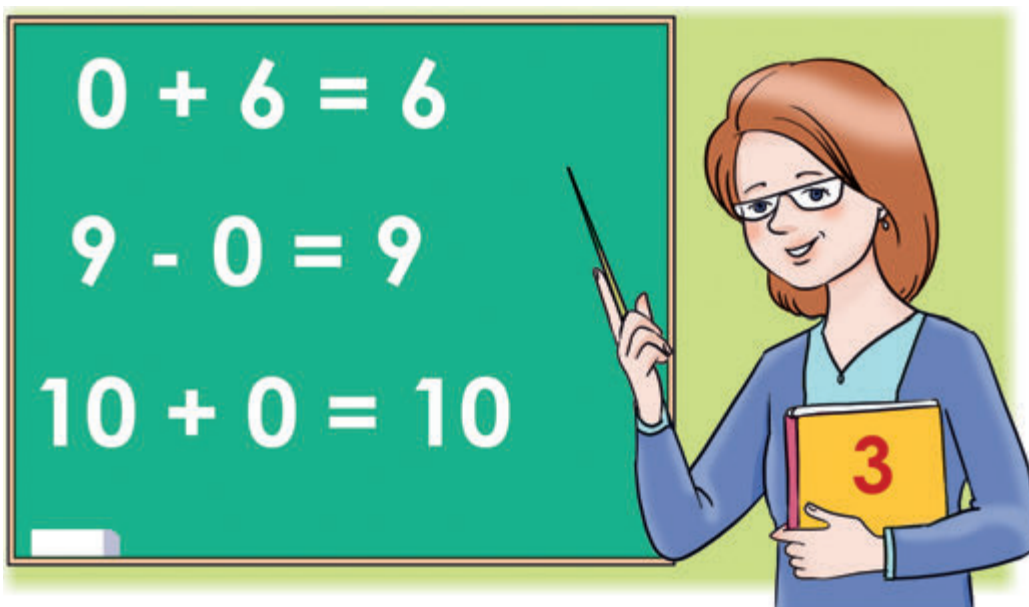
© Литвинова В. В., 2020

© Дунаєва В. А., Музика М. М., ілюстрації, 2020

© Видавництво «Світ», оформлення, 2020

ПОВТОРЕННЯ ТА ЗАКРІПЛЕННЯ ВИВЧЕНОГО У 2-МУ КЛАСІ

Наш урок математичний
і цікавий, і незвичний.



Ледарів у нас немає,
Руку кожен підіймає.
1, 2, 3, 4, 5 – починаєм працювати!

1. Прочитай, правильно вимовляючи назви чисел: вісімнадцять, двадцять три, сорок один, чотирнадцять, дев'яносто шість, вісім, п'ятдесят сім, вісімдесят вісім, тридцять чотири, шістдесят п'ять.
Запиши в зошиті ці числа цифрами.
2. Назви дні тижня за порядком.
Скажи, який зараз місяць.

- 3.** Лічи вголос: від 1 до 10;
 від 10 до 20;
 від 25 до 35;
 від 50 до 60;
 від 85 до 100.
- 4.** Запиши в зошиті назви чисел: 7, 12, 20, 40, 75, 84.
- 5.** Лічи по 2 від 2 до 20.
 Лічи по 3 від 10 до 30.
 Лічи по 5 від 30 до 50.
- 6.** Назви сусідів чисел: 5, 10, 14, 28, 43, 56, 87, 99.
- 7.** У Галі 7 грушок, а в Сашка на 5 грушок більше. Скільки грушок у Галі й Сашка разом?
- 8.** Для Тетянки і Петрика купили 2 ріжки морозива. Один ріжок морозива коштує 32 грн. Скільки гривень заплатили за два ріжки морозива?



- 9.** Обчисли вирази.

$15 + 3$

$28 - 4$

$38 + 2$

$47 - 5$

$34 + 6$

$87 - 3$

$42 + 6$

$89 - 7$

$51 + 9$

$45 - 2$

$67 + 3$

$56 - 4$

- 10.** На відпочинок до дитячого табору в червні поїхало 24 учні, а в липні до табору поїхало на 15 учнів більше. У серпні до табору поїхало на 11 учнів менше, ніж у липні. Скільки всього учнів відпочило в таборі за літо?
- 11.** Скільки місяців має рік?
 Назви всі пори року.
 Скільки місяців у кожній порі року?
 Назви осінні місяці.

- 12.** Подивись у розклад, який урок буде в цей час завтра.
Згадай, який урок був у цей час учора.
- 13.** Накресли відрізок завдовжки 5 см, другий відрізок – на 3 см довший.
- 14.** Обчисли вирази.

$$(70 + 4) - (40 + 5)$$

$$(46 + 32) - (16 + 13)$$

$$(60 + 6) - (30 + 3)$$

$$(56 + 14) - (26 + 4)$$

$$(27 + 35) - (26 + 15)$$

$$(23 + 27) - (13 + 27)$$

- 15.** З однієї грядки зібрали 12 кг моркви, а з другої грядки – на 2 кг менше.
Скільки моркви зібрали з двох грядок?

- 16.** Склади задачу за схемою.

I – 27 жолудів

II – ? – на 6 жолудів більше, ніж



- 17.** У садку росло 18 яблунь, груш – на 6 дерев менше, ніж яблунь, а слив – на 5 дерев більше, ніж груш. Скільки слив росло в садку?

- 18.** Хитрий Мурчик з'їв учора 4 рибки, а сьогодні зранку з'їв дві рибки і ввечері ще 3 рибки.
Скільки всього рибок Мурчик з'їв за два дні?



- 19.** Обчисли вирази.

$$65 - (15 + 10)$$

$$75 + 25 - 16$$

$$90 - 34 + 17$$

$$(66 + 7) + 13$$

$$65 - 65 + 95$$

$$78 + 12 - 87$$

- 20.** Накресли в зошиті 12 трикутників, по 4 в кожному ряду. Скільки рядів трикутників у тебе вийшло?

- 21.** Запиши цифрами числа: сорок один, чотирнадцять, дев'яносто три, вісім, п'ятдесят сім, вісімдесят вісім, чотири.

Запиши числа першого десятка.

Запиши числа сьомого десятка.

- 22.** Запиши всі числа від 17 до 39.
 Запиши всі числа від 54 до 72.
 Запиши сусідів чисел 72, 38, 99, 52, 74, 69.
 Запиши всі числа, що закінчуються нулем (0) від 10 до 100.

- 23.** Накресли та підпиши назви геометричних фігур.

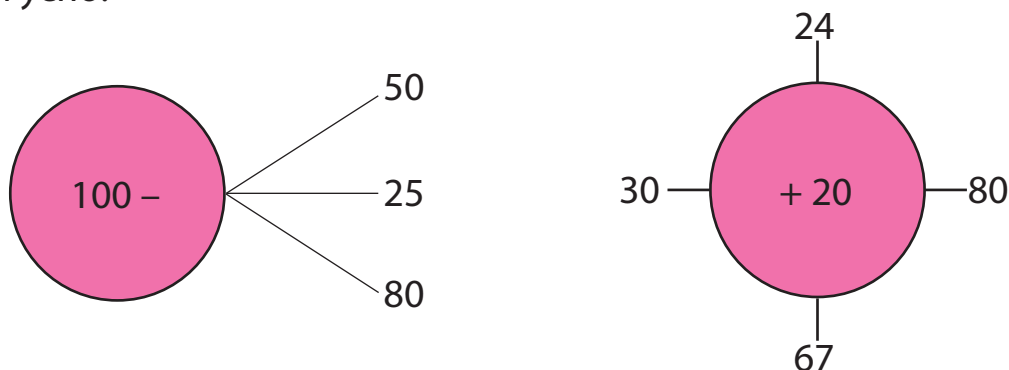


- 24.** Запиши та прочитай числа: три одиниці, чотири десятки і п'ять одиниць, шість десятків і одна одиниця, дев'ять десятків, два десятки і сім одиниць, десять десятків, п'ять десятків і дев'ять одиниць.

- 25.** Напиши всі числа від 7 до 13. Збільш кожне число на 5. Назви всі числа, що ти отримав(-ла).

- 26.** Порівняй числа: 18 і 24, 73 і 78, 44 і 35, 91 і 89, 55 і 55.
 Яке з двох чисел більше? менше? Які числа однакові?

- 27.** Лічи усно.



- 28.** Запиши 4 числа, які менші від 18, але більші за 13.

- 29.** Допиши назви чисел у зошиті. Прочитай їх уголос.

10 – де....	40 – со...	70 – сім.....	100 – с..
20 – два.....	50 – п'ят.....	80 – вісім.....	
30 – три.....	60 – шіст.....	90 – дев'яно...	

30. Як число 10 можна записати двома однаковими цифрами, з'єднавши їх знаком дії?

Запиши ще три приклади з однаковими цифрами, з'єднавши їх знаками дії.

31. Кролик з'їдає за день 1 морквину, коза з'їдає 5 морквин. Скільки всього морквин з'їдять кролик і коза за 5 днів?

Розв'яжи задачу двома способами.



32. Коза дає за один день 3 л молока, а корова може дати молока за день у 5 разів більше. Скільки молока може дати корова за день?

33. Їжачок приніс додому за 3 дні 12 яблук. У перший день він приніс 5 яблук, на другий – на 2 яблука менше, ніж у перший. Скільки яблук їжачок приніс на третій день?



34. На 4 столи поставили по одній тарілці з однаковою кількістю яблук. Усього на тарілках лежало 32 яблука. Скільки яблук лежало на кожній тарілці?

35. Оксанка і Леся знайшли в лісі 23 маслюки, Василько зі Сергійком знайшли на 8 маслюків більше. Скільки всього грибів знайшли діти?



36. Запиши назви чисел у зошит. Прочитай їх уголос.

11 – оди.....

14 – чотир.....

17 – сім.....

12 – два.....

15 – п'ят.....

18 – вісім.....

13 – три.....

16 – шіс.....

19 – дев'ят.....

37. Накресли без лінійки в зошиті в клітинку прямокутник зі сторонами 5 см і 3 см. Скільки клітинок має кожна сторона прямокутника?

38. Обчисли вирази.

$16 + 3$

$23 + 6$

$10 - 3 + 2$

$18 + 12 - 15$

$48 - 30$

$66 + 4$

$7 - 6 + 9$

$21 + 19 - 20$

$12 + 8$

$40 - 9$

$8 - 2 + 5$

$43 + 5 - 18$

$16 + 30$

$20 - 4$

$6 + 2 - 5$

$56 - 30 + 14$

39. На ковзанці каталося 30 школярів: 18 хлопчиків, а решта – дівчата. Скільки дівчат каталося на ковзанці? Склади схему до задачі.



40. Із 25 клубків шерсті зв'язали 5 однакових шарфиків. Скільки клубків шерсті було використано на кожний шарфик?

41. Обчисли вирази.

$25 + 48$

$59 - 14$

$43 + 36$

$69 - 52$

$44 + 28$

$76 - 34$

$27 + 18$

$100 - 55$

$30 + 60$

$100 - 76$

42. Назви та запиши в зошиті числа з розрядної таблиці.

Сотні	Десятки	Одиниці
	3	2
1	0	0
	7	9
	6	7

43. Перепиши в зошит, порівняй числа і впиши знаки: <, > або =.

$83 \square 45$

$34 \square 34$

$67 \square 76$

$87 \square 74$

$48 \square 100$

$18 \square 24$

$73 \square 78$

$44 \square 35$

$55 \square 55$

$91 \square 89$

44. Накресли в зошиті червону лінію, під нею – синю лінію.

Яку лінію ти накреслив(-ла) довшою – синю чи червону? На скільки клітинок вона довша?

Яку лінію ти накреслив(-ла) коротшою? На скільки клітинок вона коротша?

45. З першого вулика взяли 25 кг меду, а з другого – на 5 кг меду менше. Скільки кілограмів меду взяли з двох вуликів?



46. Осінь починається 1 вересня і закінчується 30 листопада. Скільки місяців триває осінь?

Склади подібну задачу про зиму. Користуйся календарем.

47. Пригадай:

Як називаються числа при додаванні?

$$\begin{array}{ccc} 34 & + & 23 & = & 57 \\ \swarrow & & \downarrow & & \searrow \\ \text{Перший} & & \text{Другий} & & \text{Сума} \\ \text{доданок} & & \text{доданок} & & \end{array}$$

Як називаються числа при відніманні?

$$\begin{array}{ccc} 74 & - & 18 & = & 56 \\ \swarrow & & \downarrow & & \searrow \\ \text{Зменшване} & & \text{Від'ємник} & & \text{Різниця} \end{array}$$

48. Обчисли вирази. Прочитай результати обчислення вголос.

$95 - 15$	$78 - 37$	$86 - 28$	$64 - 47$
$55 + 21$	$37 + 18$	$82 + 11$	$43 + 28$
$77 - 53$	$64 - 46$	$52 - 36$	$94 - 57$

49. Накреси в зошиті розрядну таблицю та запиши в неї числа.

37, 82, 50, 13, 94, 6, 48, 100, 27, 76.

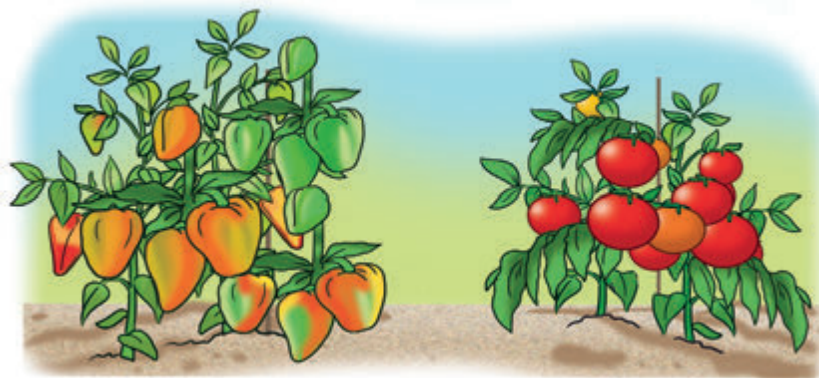
Сотні	Десятки	Одиниці
-------	---------	---------

50. Запиши 2 числа, які більші за 37, але менші від 42.

Запиши 4 числа, які менші від 23, але більші за 15.

51. Накреси в зошиті зелений трикутник четвертим після червоних трикутників. Накреси 6 квадратів в один ряд, а прямокутник накреси третім у ряду.

52. На городі в Оленки росте 27 кущів помідорів і 12 кущів перцю, а на городі у Микити росте 18 кущів помідорів і 21 кущ перцю. Скільки всього кущів помідорів і перцю росте на обох городах?



53. Накреси в зошиті пряму лінію. Відклади на ній два відрізки:

$AC = 8$ см і $BK = 12$ см.

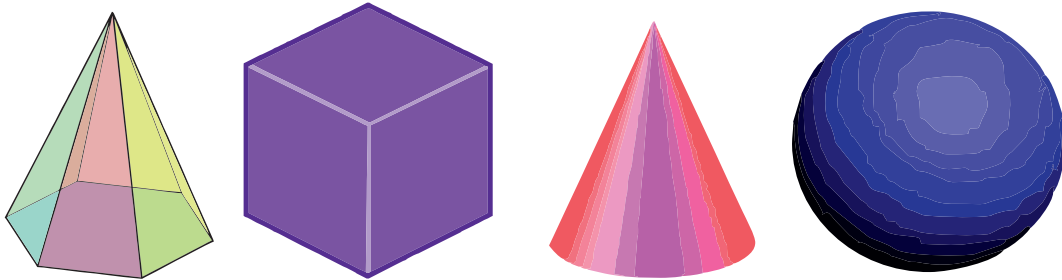
Який відрізок довший? На скільки сантиметрів?

Який відрізок коротший? На скільки сантиметрів?

Запиши відповіді на запитання в зошиті, користуючись знаками $<$ і $>$.

54. Намалюй у зошиті ліворуч квадрат і трикутник, праворуч – прямокутник і коло, посередині намалюй овал.

55. Накресли в зошиті об'ємні геометричні фігури та підпиши їх назви.



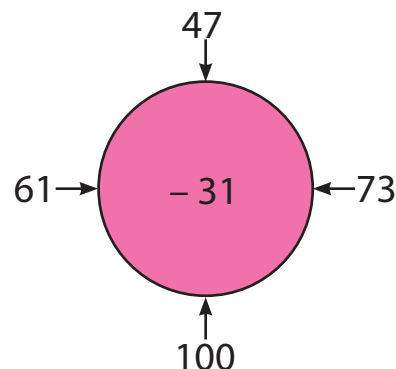
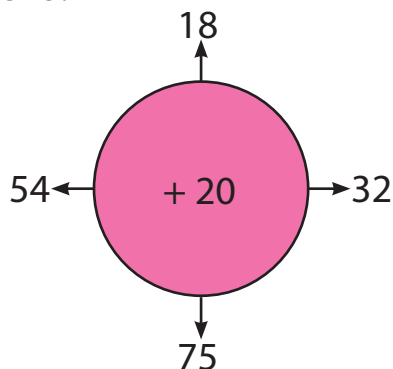
56. Назви числа та запиши їх у зошит: чотири одиниці; два десятки і п'ять одиниць; сім десятків і одна одиниця; вісім десятків; три десятки і шість одиниць; п'ять десятків; один десяток і дев'ять одиниць; три десятки і дві одиниці.

57. Запиши словами числа: 8, 23, 40, 37, 94, 52, 100.

58. Запиши 2 числа, які більші за 29, але менші від 32.
Запиши 4 числа, які менші від 18, але більші за 13.

59. Скільки днів у вересні? Скільки днів у жовтні?
Перевір за календарем.

60. Лічи усно.



61. Перепиши в зошит, порівняй числа і впиши знаки: $<$, $>$ або $=$.

28 34, 46 43, 57 57, 86 68, 23 27, 72 72.

62. У новому будинку 100 квартир, що на 60 квартир більше, ніж у старому будинку. Скільки квартир у старому будинку?



63. Запиши в зошиті числа з розрядної таблиці.

Сотні	Десятки	Одиниці
	5	7
	6	
	8	9
1	0	0
		4

64. Дай відповіді усно.

Скільки десятків і одиниць у числах: 27, 52, 74, 7, 92, 38, 100?

65. Обчисли вирази.

$$34 + 12 - 26$$

$$68 - 32 + 10$$

$$54 + 26 - 34$$

$$83 - 42 + 21$$

$$37 + 41 - 55$$

$$96 - 65 + 22$$

66. Запиши в розрядну таблицю числа 31, 57, 49, 100, 12, 87.

67. За літо на відпочинку Сашко зробив 12 фотографій, а Іра зробила на 10 фотографій більше. Скільки фотографій зробила Іра?



ПЕРЕВІРКА ДІЙ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ

Згадай правило перевірки дії додавання.



Щоб перевірити дію додавання, потрібно від суми відняти один із доданків. Якщо отримаємо другий доданок, то вираз обчислений правильно:

$$12 + 6 = 18;$$

$$18 - 12 = 6;$$

$$18 - 6 = 12.$$

68. Обчисли вирази та перевір себе.

$43 + 17$

$21 + 18$

$34 + 58$

$32 + 47$

$72 + 21$

$52 + 23$

$84 + 5$

$45 + 33$

$62 + 14$

$46 + 54$

$13 + 35$

$45 + 22$

$16 + 13$

$28 + 51$

$34 + 43$

Згадай правило перевірки дії віднімання.



Щоб перевірити дію віднімання, потрібно:

1) до різниці додати від'ємник. Якщо отримаємо зменшуване, то вираз обчислений правильно:

$$47 - 23 = 24;$$

$$24 + 23 = 47;$$

2) від зменшуваного відняти різницю. Якщо отримаємо від'ємник, то вираз обчислений правильно:

$$59 - 25 = 34;$$

$$59 - 34 = 25.$$

69. Обчисли вирази та перевір себе.

$43 - 21$

$59 - 36$

$48 - 38$

$92 - 56$

$28 - 13$

$64 - 32$

$90 - 37$

$48 - 21$

$52 - 33$

$78 - 15$

$46 - 18$

$67 - 34$

$34 - 21$

$78 - 32$

$37 - 17$

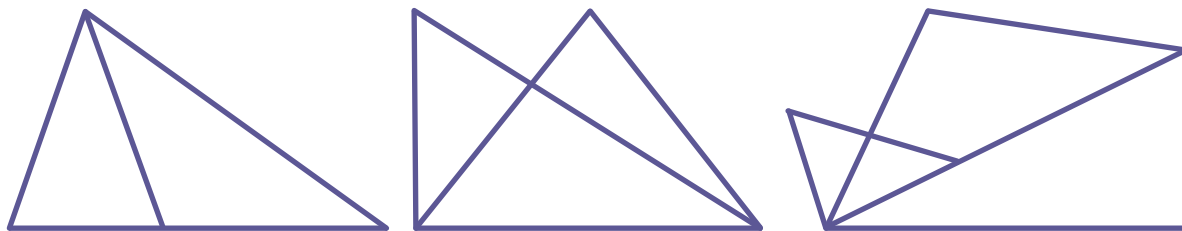
$93 - 51$

70. Скільки днів у тижні?

Скільки вихідних днів у тижні?

Скільки робочих днів у тижні?

71. Розглянь креслення. Скажи, скільки трикутників на кожному кресленні.



72. Усна лічба.

$57 - 50$

$28 - 18$

$85 - 5$

$92 - 42 + 12$

$63 + 20$

$75 + 15$

$36 + 4$

$34 + 6 - 20$

73. Учні почали робити аплікацію 14 вересня і закінчили її через тиждень. Якого числа учні закінчили робити аплікацію? Перевір за календарем.

74. Тато Сашка побілів у парку 18 дерев, Сашко побілів – на 9 дерев менше, а учні сьомого класу побілили на 4 дерева більше, ніж Сашко і його тато разом. Скільки всього дерев побілили у парку?



75. Як називаються числа при додаванні?
Як називаються числа при відніманні?

76. Запиши вирази та обчисли їх.

Перший доданок 43, другий доданок 24. Сума – ?

Зменшуване 68, від'ємник 43. Різниця – ?

Перший доданок 14, другий доданок 65. Сума – ?

Зменшуване 87, від'ємник 35. Різниця – ?

Перший доданок 57, другий доданок 21. Сума – ?

Перший доданок 37, другий доданок 22. Сума – ?

Зменшуване 78, від'ємник 37. Різниця – ?

Зменшуване 68, від'ємник 45. Різниця – ?

Перший доданок 36, другий доданок 53. Сума – ?

77. Обчисли вирази та перевір себе.

$12 + 51$

$35 + 6$

$23 + 28$

$15 + 57$

$21 + 35$

$73 + 8$

$18 + 23$

$42 + 34$

$67 + 13$

$47 + 3$

$56 + 39$

$71 + 23$

78. Щоб зварити варення, Катруся взяла 34 яблука, а щоб зварити компот, Даринка взяла на 21 яблуко менше. Скільки всього яблук узяли дівчата для варення і компоту?

79. Склади до кожного виразу на додавання два вирази на віднімання.

Наприклад: $24 + 38 = 62$, $62 - 24 = 38$, $62 - 38 = 24$.

$12 + 43$

$56 + 16$

$62 + 38$

$27 + 41$

$18 + 25$

$72 + 15$

80. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.



81. Правильно прочитай уголос та запиши в зошит цифрами такі числа: двадцять сім, дванадцять, вісімдесят шість, тридцять вісім, п'ятдесят два, сорок один, дев'яносто чотири, сімнадцять, двадцять.

82. Фермер закінчив збирати врожай 9 вересня. Збір урожаю тривав два тижні. Коли фермер почав збирати врожай? Перевір за календарем.

83. Згадай, які ти знаєш одиниці вимірювання довжини.

Скільки сантиметрів в одному дециметрі?

Скільки сантиметрів в одному метрі?

Скільки дециметрів в одному метрі?

Накресли в зошиті пряму лінію, яка дорівнює 1 дм 4 см.

- 84.** Накресли в зошиті два відрізки: 6 см і 8 см. Який відрізок довший? Який відрізок коротший? На скільки? Скажи і покажи.
- 85.** Накресли в зошиті пряму лінію і відклади на ній перший відрізок завдовжки 5 см, другий відрізок – на 2 см довший за перший, а третій – на 3 см менший за другий відрізок. Яка довжина всіх трьох відрізків?
- 86.** Довжина бурякового рядка в полі 35 м, а довжина бурякового рядка у городі 7 м. На скільки метрів буряковий рядок у полі довший за рядок у городі?



- 87.** Наталка купила 6 м тканини. На пошиття сукні було витрачено 2 м 4 дм. Скільки тканини залишилося у Наталки?
- 88.** Ліля купила червону стрічку завдовжки 30 см. Надя купила 2 рожеві стрічки. Кожна рожева стрічка такої самої довжини, як червона стрічка. Яка довжина рожевих стрічок разом?
- 89.** Коли у бідон з молоком доярка долила ще 7 л молока, його стало 42 л. Скільки літрів молока було у бідоні спочатку?
- 90.** Згадай, скільки клітинок зошита в 1 см. Накресли в зошиті по клітинках відрізки: 3 см і 5 см.
- 91.** Минуло три дні від початку тижня. Скільки днів залишилося до кінця тижня?



- 92.** Накресли в зошиті прямокутники за такими розмірами:

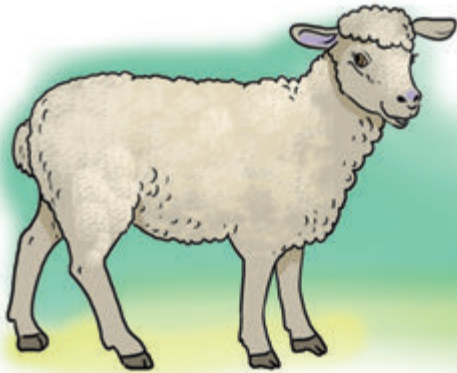
Довжина	7 см	12 см	10 см
Ширина	4 см	6 см	5 см

93. У садку росте 12 кущів смородини, кущів агрусу – на 8 менше, а кущів малини – стільки, скільки кущів смородини й агрусу разом. Скільки всіх кущів ягід росте в садку?



94. Пачка печива в магазині коштує 23 грн, а солодка булочка – 12 грн. Данилко купив пачку печива і солодку булочку. Він дав касиру 100 грн. Скільки гривень решти має отримати Данилко?

95. Склади і розв'яжи задачу за малюнками.



15 кг



6 кг



2 кг

96. Переведи години у хвилини, а хвилини – у години і хвилини. Запиши в зошиті.

60 хв; 90 хв; 1 год 15 хв; 78 хв; 1 год; 1 год 35 хв.

97. Троє учнів збирали каштани. Перший учень зібрав 37 каштанів, другий зібрав на 5 каштанів менше, а третій учень – на 15 каштанів більше, ніж другий. Скільки каштанів зібрав третій учень?



98. Назви букви латинської абетки.

Друковані букви	Рукописні букви	Назва букви	Друковані букви	Рукописні букви	Назва букви
A a	<i>A a</i>	а	N n	<i>N n</i>	ен
B b	<i>B b</i>	бе	O o	<i>O o</i>	о
C c	<i>C c</i>	це	P p	<i>P p</i>	пе
D d	<i>D d</i>	де	Q q	<i>Q q</i>	ку
E e	<i>E e</i>	е	R r	<i>R r</i>	ер
F f	<i>F f</i>	еф	S s	<i>S s</i>	ес
G g	<i>G g</i>	ге (же)	T t	<i>T t</i>	те
H h	<i>H h</i>	аш	U u	<i>U u</i>	у
I i	<i>I i</i>	і	V v	<i>V v</i>	ве
J j	<i>J j</i>	йот (жі)	W w	<i>W w</i>	дубль ве
K k	<i>K k</i>	ка	X x	<i>X x</i>	ікс
L l	<i>L l</i>	ель	Y y	<i>Y y</i>	ігрек
M m	<i>M m</i>	ем	Z z	<i>Z z</i>	зет

99. Накресли в зошиті відрізок *CE* завдовжки 14 см.

Далі накресли ще два відрізки, кожний з яких буде на 3 см менший за попередній. Познач відрізки латинськими буквами. Запиши довжину кожного відрізка.

100. В Улянки було 12 олівців, а в Іванка – на 6 олівців менше. Улянка дала Миколці 4 олівці, а Іванко дав йому 2 олівці. Скільки стало олівців у кожного?

101. Накресли в зошиті квадрат, трикутник та прямокутник. Познач їх буквами латинської абетки.

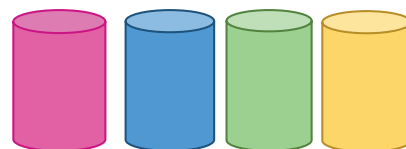
102. Дай відповіді на запитання.

Котрим за рахунком стоїть синій циліндр?

Котрим за рахунком стоїть зелений циліндр?

Котрим за рахунком стоїть рожевий циліндр?

Котрим за рахунком стоїть жовтий циліндр?



103. Обчисли вирази та перевір себе.

$77 - 34$

$82 - 25$

$43 - 27$

$54 - 21$

$52 - 16$

$95 - 18$

$54 - 38$

$62 - 35$

$48 - 24$

$66 - 32$

$67 - 23$

$71 - 17$

104. Перепиши в зошит, порівняй числа і впиши знаки: $<$, $>$ або $=$.

$1 \text{ см} \square 1 \text{ дм}$

$3 \text{ дм } 4 \text{ см} \square 15 \text{ см}$

$8 \text{ дм} \square 80 \text{ см}$

$1 \text{ м} \square 1 \text{ м}$

$15 \text{ дм} \square 2 \text{ м } 30 \text{ см}$

$3 \text{ м} \square 20 \text{ дм}$

105. З грядки зібрали 30 кг помідорів. Частина помідорів віддали на кухню, залишилося 9 кг. Скільки кілограмів помідорів віддали на кухню?

106. З першої грядки зібрали огірків на 7 кг більше, ніж з другої грядки. З другої грядки зібрали 32 кг огірків. Скільки кілограмів огірків зібрали з першої грядки?



107. Обчисли вирази.

$27 + 18 + 13$

$53 + 9 + 17$

$84 - 50 - 12$

$36 + 25 + 15$

$38 + 25 + 12$

$81 - 25 - 26$

$43 + 17 + 20$

$56 - 15 - 17$

$92 - 18 - 44$

$36 + 14 + 25$

$75 - 27 - 30$

$72 - 25 - 27$

108. Як число 20 можна записати однаковими цифрами, з'єднавши їх знаками дій?

109. Накресли в зошиті геометричні фігури: трикутник, чотирикутник, квадрат.

Познач накреслені геометричні фігури буквами латинської абетки.

Запиши назви геометричних фігур.

Наприклад : трикутник – ABC , чотирикутник – ...

110. Зменш число 57 на 3 десятки. Збільш число 23 на 6 одиниць. Збільш число 32 на 4 одиниці. Зменш число 97 на 5 десятків.

МНОЖЕННЯ НА 2, 3, 4, 5

111. Пригадай, як називаються числа при множенні.



Числа, які множимо, називаються **множниками**.

Число, яке отримуємо при множенні, називається **добутком**.

Вираз $2 \cdot 5$ називається **добутком** чисел 2 і 5.

112. Прочитай таблиці множення вголос, повтори та запам'ятай їх.

$2 \times 2 = 4$	$3 \times 2 = 6$	$4 \times 2 = 8$	$5 \times 2 = 10$
$2 \times 3 = 6$	$3 \times 3 = 9$	$4 \times 3 = 12$	$5 \times 3 = 15$
$2 \times 4 = 8$	$3 \times 4 = 12$	$4 \times 4 = 16$	$5 \times 4 = 20$
$2 \times 5 = 10$	$3 \times 5 = 15$	$4 \times 5 = 20$	$5 \times 5 = 25$
$2 \times 6 = 12$	$3 \times 6 = 18$	$4 \times 6 = 24$	$5 \times 6 = 30$
$2 \times 7 = 14$	$3 \times 7 = 21$	$4 \times 7 = 28$	$5 \times 7 = 35$
$2 \times 8 = 16$	$3 \times 8 = 24$	$4 \times 8 = 32$	$5 \times 8 = 40$
$2 \times 9 = 18$	$3 \times 9 = 27$	$4 \times 9 = 36$	$5 \times 9 = 45$
$2 \times 10 = 20$	$3 \times 10 = 30$	$4 \times 10 = 40$	$5 \times 10 = 50$

113. У їдальні за одним столом сидить четверо учнів. Скільки учнів сидить за п'ятьма столами? Розв'яжи задачу за допомогою дії додавання. Заміни додавання множенням.

114. За тиждень білочка збирала 7 горішків.
Скільки горішків білочка може зібрати за 4 тижні?
Скільки горішків білочка збирає за 1 день?



115. Чергова в їдальні розклала 20 пиріжків порівну на 4 тарілки. Скільки пиріжків вона поклала на кожную тарілку? Намалюй в зошиті.

116. Хлопчики виготовили в майстерні 16 ніжок для 4 табуретів. Скільки ніжок виготовили хлопчики для кожного табурета?



117. Обчисли вирази.

$3 \cdot 4$

$6 \cdot 5$

$8 \cdot 2$

$7 \cdot 4$

$7 \cdot 3$

$5 \cdot 5$

$7 \cdot 2$

$4 \cdot 4$

$9 \cdot 3$

$5 \cdot 2$

$5 \cdot 4$

$7 \cdot 3$

$7 \cdot 5$

$8 \cdot 4$

$8 \cdot 3$

118. Дівчинка дала трьом подружкам по 5 цукерок кожній. Скільки всього цукерок дівчинка дала подружкам?

119. Марійці купили 2 зошити в клітинку і 4 – в лінійку, а Володі купили зошитів у 2 рази більше. Скільки всього зошитів купили Марійці і Володі? Розв'яжи цю задачу двома способами.

120. У гаю росло 30 берез. Узимку 7 берез замерзло, і їх спиляли. Замість них посадили берез у 2 рази більше. Скільки всього берез стало в гаю?



121. Які дерева взимку стоять зелені?
У якому місяці року опадає з дерев листя?

122. До магазину привезли 100 кг бананів. Перед обідом продали 36 кг бананів, а після обіду – на 6 кг більше. Скільки кілограмів бананів залишилося продати?

123. Обчисли вирази.

$3 \cdot 4 + 53$

$8 \cdot 4 - 12$

$6 \cdot 3 + 41$

$9 \cdot 3 - 15$

$9 \cdot 5 - 24$

$7 \cdot 3 + 38$

$7 \cdot 5 - 23$

$7 \cdot 2 + 43$

$5 \cdot 2 + 76$

$6 \cdot 5 - 20$

$8 \cdot 2 + 33$

$9 \cdot 4 - 24$

Скажи, як називаються числа при множенні, додаванні та відніманні.

ПЕРЕСТАВНА ВЛАСТИВІСТЬ МНОЖЕННЯ

$$5 \cdot 4 = 4 \cdot 5$$

Якщо числа замінити на букви $a = 5$, $b = 4$,
то отримаємо буквений вираз $a \cdot b = b \cdot a$.



Для будь-яких чисел a і b рівність буде правильною.
Ця рівність відображає **переставну** властивість множення.
Від переставляння множників добуток не змінюється.

124. Обчисли рівності.

$$3 \cdot 4 = 4 \cdot 3$$

$$4 \cdot 2 \cdot 5 = 2 \cdot 5 \cdot 4$$

$$3 \cdot 5 \cdot 2 = 2 \cdot 3 \cdot 5$$

125. Обчисли вирази.

$$2 \cdot 3$$

$$4 \cdot 5$$

$$6 \cdot 2$$

$$3 \cdot 5$$

$$4 \cdot 10$$

$$7 \cdot 4$$

$$9 \cdot 3$$

$$8 \cdot 5$$

$$7 \cdot 2$$

$$3 \cdot 7$$

$$5 \cdot 3$$

$$4 \cdot 6$$

$$9 \cdot 2$$

$$2 \cdot 4$$

$$8 \cdot 5$$

126. Дев'ять дівчаток плели килимки. Кожна дівчинка сплела 3 килимки.
Скільки килимків сплели всі дівчатка?

127. З кожного виразу утвори два нові вирази.

$$2 \cdot 3 \cdot 4$$

$$4 \cdot 2 \cdot 5$$

$$2 \cdot 2 \cdot 4$$



Множити числа можна в будь-якому порядку.
Результат множення не залежить від порядку запису множників.

$$2 \cdot 6 = 6 \cdot 2$$

$$3 \cdot 4 \cdot 2 = 2 \cdot 3 \cdot 4$$

128. Обчисли в зошиті рівності, використовуючи переставний закон множення.

$$4 \cdot 5 = 5 \cdot 4$$

$$3 \cdot 8 = \dots$$

$$5 \cdot 6 = \dots$$

$$4 \cdot 3 = \dots$$

$$2 \cdot 7 = \dots$$

$$5 \cdot 9 = \dots$$

$$4 \cdot 8 = \dots$$

$$3 \cdot 7 = \dots$$

129. П'ять зошитів коштують 15 грн. Скільки коштує один зошит?
Скільки коштують 10 зошитів?

СПОЛУЧНА ВЛАСТИВІСТЬ МНОЖЕННЯ

130. У трьох книжкових шафах є по 4 полиці. На кожній полиці стоїть по 2 книги. Скільки всього книг стоїть на полицях?

Розв'язання

1-й спосіб: $(3 \cdot 4) \cdot 2 = 24$ (кн.)

2-й спосіб: $3 \cdot (4 \cdot 2) = 24$ (кн.)

3-й спосіб: $(3 \cdot 2) \cdot 4 = 24$ (кн.)

$$3 \cdot (4 \cdot 2) = (3 \cdot 4) \cdot 2 = (3 \cdot 2) \cdot 4 = 24$$

Якщо числа замінити на букви: $a = 3, b = 4, c = 2$,
то отримаємо буквенний вираз: $a \cdot (b \cdot c) = (a \cdot b) \cdot c = (a \cdot c) \cdot b$.



Для будь-яких чисел a, b, c рівність буде правильною:

$$(a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot c)$$

Ця рівність відображає **сполучну** властивість множення.

Добуток не зміниться, якщо будь-яку групу множників замінити їх добутком.

131. Обчисли усно.

a	4	8	2	6	9	5	3	7
$3 \cdot a$								

k	7	2	8	5	3	4	9	6
$k \cdot 5$								

132. Ширина альбому 30 см. Він ширший за зошит на 4 см. Яка ширина зошита?

133. У будинку 4 поверхи, на кожному поверсі 8 квартир. Скільки всього квартир у будинку?

134. Скільки днів має рік?

Який перший місяць року?

Який останній місяць року?

ДІЛЕННЯ ЗА ЗМІСТОМ

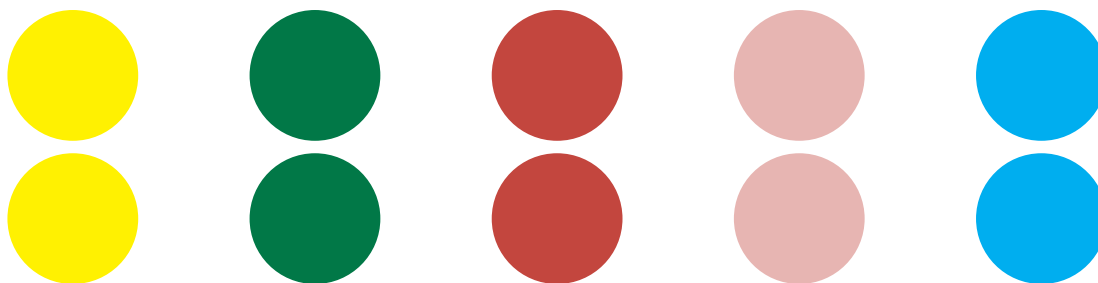
- 135.** Розклади 8 кружечків по 2 кружечки.
Скільки разів ти отримав(-ла) по 2 кружечки?
- 136.** Візьми 12 олівців і віддай їх учням по 4 олівці кожному. Скільки учнів отримало олівці?
- 137.** В Артемка на тарілці лежало 12 сливок. Він роздав їх друзям по 3 сливки кожному. Скільком друзям Артемко дав сливки?
- 138.** Для учнів класу купили 15 зошитів у клітинку і роздали їх по 3 зошити кожному учню. Скільки учнів у класі отримали зошити?
- 139.** Візьми 9 квіток і постав їх у 3 вази порівну. Скільки квіток буде в кожній вазі?



- 140.** Дістань із пачки 6 штук печива. Одну половину печива віддай другові, а другу половину залиш собі. Скільки штук печива отримав твій друг і скільки ти?



- 141.** Намалюй 10 кружечків. Кожні 2 кружечки розфарбуй іншим кольором. Скільки пар кружечків у тебе вийшло?



Запиши це так: $10 : 2 = 5$.

Читай так: 10 розділити по 2, отримаємо 5, або
в 10 кружечках міститься 5 разів по 2 кружечки.

- 142.** Марко приніс п'ятьом друзям 15 цукерок. Цукерки він поділив між друзями порівну. Скільки цукерок дісталось кожному другові Марка?

143. Доярка принесла 6 л молока і розлила його у 2 банки. Скільки літрів молока в одній банці?



144. Обчисли вирази.

$47 - 24$

$53 + 12$

$76 - 53$

$36 + 42$

$53 - 23$

$31 + 39$

$87 - 54$

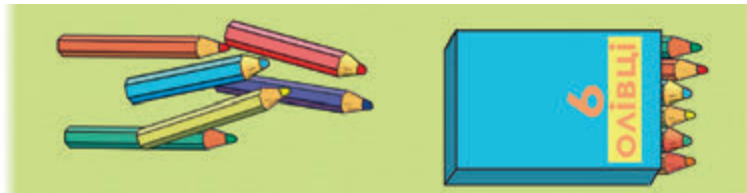
$15 + 33$

$48 - 13$

$56 + 32$

145. У будинку 40 вікон. На кожному поверсі по 5 вікон. Скільки поверхів у будинку?

146. У Максимка дві коробки олівців, по 6 олівців у кожній коробці. Він роздав дітям по 4 олівці. Скільком дітям Максимко дав олівці?



147. Дев'ятеро учнів візьмуться по троє за руки. Скільки разів по 3 ви отримали?

148. Відклади на прямій лінії відрізок 12 см, поділи його на 4 однакові частини. Скільки сантиметрів у кожній частині?

149. Вартість одного льодяника 2 грн. Учителька купила льодяники для всього класу і заплатила за них 20 грн. Скільки учнів було у класі?



150. Намалюй 9 ялинок по 3 ялинки в кожній групі. Скільки груп ялинок у тебе вийшло?

Запиши розв'язання в зошиті.

151. Які сторони у квадрата?
Які сторони у прямокутника?
Чим квадрат відрізняється від прямокутника?



ДІЛЕННЯ НА 2, 3, 4, 5

152. Повтори таблиці ділення:

на 2

$4 : 2 = 2$

$10 : 2 = 5$

$16 : 2 = 8$

$6 : 2 = 3$

$12 : 2 = 6$

$18 : 2 = 9$

$8 : 2 = 4$

$14 : 2 = 7$

$20 : 2 = 10$

на 3

$6 : 3 = 2$

$15 : 3 = 5$

$24 : 3 = 8$

$9 : 3 = 3$

$18 : 3 = 6$

$27 : 3 = 9$

$12 : 3 = 4$

$21 : 3 = 7$

$30 : 3 = 10$

на 4

$8 : 4 = 2$

$20 : 4 = 5$

$32 : 4 = 8$

$12 : 4 = 3$

$24 : 4 = 6$

$36 : 4 = 9$

$16 : 4 = 4$

$28 : 4 = 7$

$40 : 4 = 10$

на 5

$10 : 5 = 2$

$25 : 5 = 5$

$40 : 5 = 8$

$15 : 5 = 3$

$30 : 5 = 6$

$45 : 5 = 9$

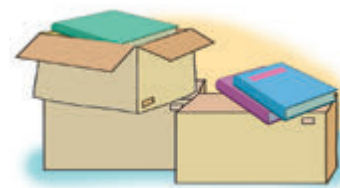
$20 : 5 = 4$

$35 : 5 = 7$

$50 : 5 = 10$

153. Вісімнадцять рибок розмістили порівну у двох акваріумах. Скільки рибок у кожному акваріумі? Намалюй.

154. Шкільна бібліотека отримала три посилки, у яких було 24 книги, порівну в кожній посилці. Скільки книг було в кожній посилці?



155. Скажи дату свого народження. Скільки тобі років?

156. Згадай, як називаються числа при діленні.

$$\begin{array}{ccccc} 27 & : & 3 & = & 9 \\ \swarrow & & \downarrow & & \searrow \\ \text{Ділене} & & \text{Дільник} & & \text{Частка} \end{array}$$

157. Обчисли вирази.

$$\begin{array}{ccccc} 24 : 4 & 15 : 5 & 9 : 3 & 45 : 5 & 24 : 3 \\ 14 : 2 & 27 : 3 & 8 : 4 & 18 : 2 & 35 : 5 \end{array}$$

158. Обчисли вирази. Прочитай виконання дій уголос.

$$\begin{array}{ccccc} 24 : 4 & 15 : 5 & 9 : 3 & 45 : 5 & 24 : 3 \\ 14 : 2 & 27 : 3 & 8 : 4 & 18 : 2 & 35 : 5 \\ 21 : 3 & 32 : 4 & 35 : 5 & 27 : 3 & 16 : 4 \end{array}$$

159. У бідоні було 16 л молока. Молоко продали покупцям по 2 л кожному. Скільки покупців купили молоко?

160. Поділи числа 14, 8, 20, 6, 18 на 2.
Помнож числа 5, 2, 8, 3, 7, 9 на 4.
Запиши розв'язання у зошиті.

161. Оля дала Юлі 2 рази по 3 цукерки, а Юля дала Олі 3 рази по 2 печива. Скільки цукерок і скільки печива отримала кожна дівчинка?

162. Накресли в зошиті таблиці й обчисли.

d	12	24	36	16	20
$d : 4$					

a	5	7	3	8	6
$a \cdot 4$					

163. Три дівчинки купили 6 м стрічки. Вони поділили цю стрічку порівну між собою. Скільки метрів стрічки отримала кожна дівчинка?

164. Іринка зліпила 9 вареників з вишнями. У кожний вареник вона поклала 2 вишні. Скільки вишень у всіх варениках, які зліпила Іринка?



165. З городу зібрали 12 гарбузів. На фермі їх віддали чотирьом коровам. Скільки гарбузів отримала кожна корова?

166. За сніданком учням роздали 27 мандаринок і 9 цукерок. Кожному учневі дісталось по одній цукерці. Скільки учнів снідало? Скільки мандаринок отримав кожен учень?

167. Обчисли вирази.

$40 : 5 \cdot 2$

$21 : 3 \cdot 4$

$32 : 4 \cdot 5$

$45 : 5 \cdot 2$

$24 : 4 \cdot 3$

$35 : 5 \cdot 2$

$28 : 4 \cdot 3$

$18 : 2 \cdot 4$

$35 : 5 \cdot 4$

$45 : 5 \cdot 3$

$21 : 3 \cdot 2$

$16 : 4 \cdot 5$

168. Розкажи таблицю множення на 2, на 4.

Розкажи таблицю ділення на 2, на 4.

169. Яблука в магазині коштують 9 грн, а мандарини у 5 разів дорожчі. Хлопець купив 4 кг яблук і 1 кг мандаринів.

Скільки гривень має заплатити хлопець у касі магазину?



170. У неділю Сашко зібрав на городі 5 огірків, Марійка збрала у 3 рази більше, а Петрик – на 4 огірки менше, ніж Марійка. Скільки всього огірків збрали діти на своїх городах?

171. Дівчинка принесла з городу 4 капустини і 6 морквин. Вона віддала їх двом кролям. Скільки овочів отримав кожний кролик?

172. Поясни, як обчислено вирази.

$$\begin{array}{c} 24 + 35 = 59 \\ \swarrow \quad \downarrow \quad \searrow \quad \swarrow \\ 20 \quad 4 \quad 30 \quad 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 68 - 43 = 25 \\ \swarrow \quad \downarrow \quad \searrow \quad \swarrow \\ 60 \quad 8 \quad 40 \quad 3 \end{array}$$

173. Обчисли вирази і склади до них ще по одному виразу.

Наприклад: $6 \cdot 2 = 12$, $2 \cdot 6 = 12$.

$4 \cdot 3$

$7 \cdot 4$

$3 \cdot 5$

$4 \cdot 8$

$5 \cdot 9$

$3 \cdot 7$

$2 \cdot 8$

$6 \cdot 4$

174. Збільш число 7 у 3 рази. Зменш число 36 у 4 рази.

175. Знайди різницю чисел 18 і 3.

Знайди частку чисел 18 і 3.

Знайди суму чисел 5 і 6.

Знайди добуток чисел 5 і 6.

176. Обчисли в зошиті вирази. Знайди невідоме число, користуючись правилом перевірки дій додавання і віднімання.

$14 + \square = 58$

$52 - \square = 31$

$47 + 12 - 34 = \square$

$\square + 36 = 72$

$\square - 24 = 18$

$85 - 42 + 25 = \square$

$55 + \square = 84$

$78 - \square = 44$

$18 + 63 - 42 = \square$

$\square + 24 = 56$

$\square - 33 = 21$

$79 - 43 + 15 = \square$

177. Склади вираз та розв'яжи задачу.

У класі 12 учнів. Вони сидять за партами по двоє. Скільки парт стоїть у класі?

178. У перший день у садку зібрали 3 ящики яблук, по 5 кг у кожному. На другий день зібрали яблук на 7 кг більше. Скільки всього яблук зібрали за два дні?

179. На автобазі стоїть 75 машин, на збір урожаю поїхало 23 машини. Скільки машин залишилося на автобазі?



180. У їдальні налили томатний сік у 25 склянок, а виноградний сік – у 20 склянок. На кожний стіл поставили по 5 склянок соку. На скільки столів поставили всі склянки зі соком?

Розв'яжи цю задачу двома способами.

181. Довжина червоної смужки 9 см, а довжина жовтої – у 3 рази більша. Яка довжина жовтої смужки?

182. Обчисли вирази та прочитай їх уголос або дактильно.

$24 : 3$

$5 \cdot 2$

$32 : 4$

$7 \cdot 5$

$18 : 2$

$6 \cdot 4$

ПЕРЕВІРКА ДІЇ МНОЖЕННЯ

183. Пригадай правила перевірки дії множення.

Подумай, як можна перевірити дію множення діями ділення.

$$\underline{3 \cdot 5 = 15}$$

$$15 : 5 = 3$$

$$15 : 3 = 5$$

$$\underline{4 \cdot 5 = 20}$$

$$20 : 4 = 5$$

$$20 : 5 = 4$$

Порівняй рівності на множення із рівностями на ділення.

Що ми отримуємо, якщо добуток ділимо на один із множників?

Таким чином ми перевіряємо дію множення.



$$a \cdot c = b$$

$$b : c = a$$

$$b : a = c$$

Дію множення можна перевірити дією ділення.

Якщо після ділення добутку на один із множників отримуємо другий множник, то дія множення виконана правильно.

184. Обчисли вирази і перевір себе.

$$8 \cdot 3$$

$$4 \cdot 7$$

$$5 \cdot 4$$

$$6 \cdot 8$$

$$2 \cdot 9$$

$$7 \cdot 3$$

$$6 \cdot 2$$

$$9 \cdot 4$$

$$5 \cdot 7$$

$$8 \cdot 4$$

$$8 \cdot 4$$

$$3 \cdot 5$$

185. Листя якого дерева схоже на трикутник? на круг?



У яких дерев, кущів, що ти знаєш, листя схоже на трикутник або круг?

186. Перевір отримані добутки двома способами й запиши в зошиті.

$$3 \cdot 8$$

$$4 \cdot 3$$

$$2 \cdot 6$$

$$3 \cdot 7$$

$$9 \cdot 2$$

$$6 \cdot 5$$

$$8 \cdot 3$$

- 187.** Шестеро учнів поїхали в електричці за місто. Вони заплатили за квитки на електричку по 8 грн кожний. Скільки всього грошей заплатили учні за квитки?



- 188.** У Володі три мандарини, а в Софійки мандаринів удвічі більше, ніж у Володі. Скільки всього мандаринів у дітей?

План розв'язання:

- 1) Скільки мандаринів у Софійки?
- 2) Скільки всього мандаринів у дітей?



- 189.** У Кості 3 монети по 5 грн, а в Андрійка 5 монет по 2 грн. У кого грошей більше?

- 190.** У книжковій шафі 5 полиць. На кожній полиці стоїть по 7 книг. Скільки всього книг у книжковій шафі?

- 191.** Обчисли вираз $a \cdot 4$, якщо $a = 3, 8, 4$.

- 192.** Склади вирази й обчисли їх, якщо: $a = 14, b = 35$.

$a + 23$	$a + 64$	$37 + a$	$63 + a$	$42 + a$
$b - 13$	$b - 24$	$67 - b$	$48 - b$	$59 - b$

- 193.** Обчисли вирази і перевір себе.

$2 \cdot 4$	$7 \cdot 3$	$5 \cdot 6$	$3 \cdot 4$	$8 \cdot 2$	$10 \cdot 5$	$4 \cdot 3$
$6 \cdot 3$	$2 \cdot 4$	$7 \cdot 3$	$5 \cdot 8$	$9 \cdot 3$	$10 \cdot 2$	$6 \cdot 4$

- 194.** Михайлик вирізав із паперу 5 зірочок для ялинки на Новий рік, а Галинка з Маринкою вирізали зірочок у 3 рази більше. Скільки всього зірочок вирізали діти для ялинки?



ПЕРЕВІРКА ДІЇ ДІЛЕННЯ

- 195.** Проаналізуй виконання дій при перевірці дії ділення.
Яку арифметичну дію виконали, щоб перевірити дію ділення?

$$36 : 4 = 9 \quad 4 \cdot 9 = 36$$



Дію ділення можна перевірити дією множення.

Ділене дорівнює добутку частки і дільника. При множенні частки на дільник отримуємо ділене.

- 196.** Обчисли вирази і перевір себе.

$$\begin{array}{cccccc} 20 : 4 & 27 : 3 & 16 : 2 & 40 : 5 & 21 : 3 & 12 : 6 \\ 15 : 5 & 18 : 3 & 36 : 4 & 18 : 2 & 25 : 5 & 32 : 4 \end{array}$$

- 197.** Черговий по їдальні поставив 12 склянок з компотом на 3 столи.
Скільки склянок з компотом черговий поставив на кожний стіл?

- 198.** Олі купили 1 олівець і 3 зошити. Вартість трьох олівців 12 грн, а вартість одного зошита 3 грн. Скільки гривень заплатили за покупку для Олі?

- 199.** Перукар за одну годину встигає підстригти двох чоловіків. Скільки чоловіків встигнуть підстригти 2 перукари за 3 год?



- 200.** Запиши вирази та обчисли їх.

Перший множник – шість,
другий множник – три.

Ділене – двадцять чотири,
дільник – три.

Перший множник – вісім, другий множник – три.

Ділене – вісімнадцять, дільник – три.

- 201.** Обчисли вирази і перевір себе.

$$28 : 7 \quad 21 : 3 \quad 18 : 2 \quad 35 : 5 \quad 32 : 4 \quad 18 : 3$$


ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ І ВЕЛИЧИН

- 202.** Перше число – 54, друге число – 9.
У скільки разів перше число більше за друге?
На скільки перше число більше за друге?
У скільки разів друге число менше за перше?
На скільки друге число менше за перше?

- 203.** Стрічку завдовжки 12 см поділили на відрізки, кожний завдовжки 2 см.
На скільки частин поділили стрічку?

$$12 : 2 = 6 \text{ (ч.)}$$



K  E Стрічка $CM = 12$ см.
Відрізок стрічки $KE = 2$ см

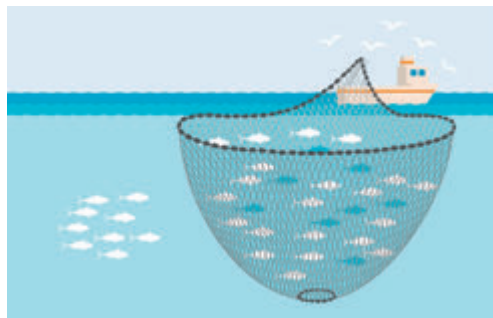
Відрізок стрічки KE у 6 разів коротший за стрічку CM .
Стрічка CM у 6 разів довша за відрізок KE .



Щоб дізнатись, у скільки разів одне число більше або менше за інше, потрібно більше число поділити на менше.

- 204.** Чергові принесли 8 чашок і 5 тарілок.
На скільки більше принесли ..., ніж ...?
На скільки менше принесли ..., ніж ...?
- 205.** Накресли в зошиті три відрізки: 7 см, 5 см, 2 см.
Який відрізок коротший? На скільки? Скажи і покажи.
Який відрізок найкоротший? Скажи і покажи.
- 206.** Накресли в зошиті два відрізки по 12 см. Поділи перший відрізок на 3 частини, а другий – на 4 частини. Скільки сантиметрів у кожній частині?
- 207.** Накресли в зошиті 5 зелених трикутників, а під ними – 7 жовтих квадратів. Чого ти накреслив(-ла) більше – трикутників чи квадратів?
На скільки більше?

- 208.** Намалюй в зошиті декілька склянок, а праворуч від них – декілька тарілок. Чого ти намалював(-ла) більше – склянок чи тарілок? На скільки більше? Чого ти намалював(-ла) менше? На скільки менше?
- 209.** У залі було 12 хлопчиків і 4 дівчинки.
Кого було більше – хлопчиків чи дівчаток? Кого менше?
На скільки більше хлопчиків, ніж дівчаток?
На скільки менше дівчаток, ніж хлопчиків?
У скільки разів дівчаток менше, ніж хлопчиків?
У скільки разів хлопчиків більше, ніж дівчаток?
- 210.** Учні виміряли довжину шкільного коридору та довжину спортивного залу. Загальна довжина залу та коридору 40 м. Довжина залу 15 м. На скільки метрів коридор довший від залу?
- 211.** У скільки разів 15 більше за 5?
У скільки разів 4 менше за 20?
На скільки 45 більше за 30?
На скільки 24 менше за 54?
- 212.** Ширина шкільного городу 45 м, а сад на 15 м ширший. Яка ширина шкільного саду?
Що вужче: сад чи город? Що ширше?
- 213.** Накресли в зошиті три відрізки. Перший відрізок накресли коротший за другий на 3 клітинки, а третій – довший за перший на 5 клітинок. Познач відрізки буквами латинської абетки. Запиши, скільки клітинок у кожному відрізку.
- 214.** На плетіння сітки для неводу використали 45 катушок грубої волосіні, а тонкої волосіні – у 5 разів менше. Скільки катушок тонкої волосіні використали на плетіння сітки?



МНОЖЕННЯ СУМИ НА ЧИСЛО І ЧИСЛА НА СУМУ

215. Розглянь обчислення виразу різними способами.

$$1) (5 + 2) \cdot 3 = 7 \cdot 3 = 21$$

$$2) (5 + 2) \cdot 3 = 5 \cdot 3 + 2 \cdot 3 = 21$$

$$1) 2 \cdot (4 + 3) = 2 \cdot 7 = 14$$

$$2) 2 \cdot (4 + 3) = 2 \cdot 4 + 2 \cdot 3 = 14$$



Щоб помножити число на суму, можна помножити число на кожний доданок і знайдені добутки додати:

$$a \cdot (b + k) = a \cdot b + a \cdot k.$$

Ця рівність відображає **розподільний** закон множення стосовно додавання.

216. Обчисли різними способами.

$$(6 + 2) \cdot 4$$

$$5 \cdot (9 - 3)$$

$$(10 - 8) \cdot 4$$

$$2 \cdot (3 + 4)$$

$$(5 + 3) \cdot 2$$

$$4 \cdot (7 - 3)$$

$$(9 - 5) \cdot 5$$

$$3 \cdot (2 + 5)$$

217. Перепиши вирази в зошит, обчисли та впиши знаки: $>$, $<$ або $=$.

$$(2 + 4) \cdot 2 \square (2 + 4) \cdot 3$$

$$(1 + 3) \cdot 5 \square (1 + 3) \cdot 3$$

$$(7 + 2) \cdot 3 \square (5 + 4) \cdot 3$$

$$(5 + 4) \cdot 4 \square (5 + 4) \cdot 2$$

$$(3 + 4) \cdot 5 \square (2 + 5) \cdot 4$$

$$(6 + 2) \cdot 3 \square (4 + 4) \cdot 5$$

218. На вишивання однієї скатертини було використано 4 клубки червоних ниток і 3 клубки чорних ниток. Скільки клубків ниток потрібно на вишивання п'яти скатертин?

219. Обчисли вирази.

$$4 \cdot (3 + 2)$$

$$4 \cdot (6 + 3)$$

$$3 \cdot (7 + 2)$$

$$2 \cdot (2 + 4)$$

$$2 \cdot (4 + 3)$$

$$2 \cdot (4 + 5)$$

$$5 \cdot (9 + 1)$$

$$5 \cdot (2 + 5)$$

$$5 \cdot (4 + 4)$$

$$1 \cdot (6 + 2)$$

$$3 \cdot (8 + 1)$$

$$4 \cdot (6 + 1)$$

220. Щоб зліпити будиночок з пластиліну, потрібно 4 шматки коричневого, 2 шматки жовтого і 1 шматок червоного пластиліну. Скільки шматків пластиліну потрібно для трьох таких будиночків?

221. У магазині для трьох дівчаток купили однакові банти. За рожевий бант заплатили 5 грн, а за білий – 4 грн. Скільки гривень заплатили за всю покупку?

222. Хто старший – тато чи син? Хто старший – бабуся чи мама?

223. Вероніка посадила на городі 2 рядки розсади капусти, по 6 у кожному рядку і стільки ж рядків розсади баклажанів, по 4 у кожному рядку. Скільки всього кущиків розсади посадила Вероніка на городі?



Як можна розв'язати цю задачу двома способами?

224. Для виготовлення аплікації 5 учнів взяли кожний по 3 аркуші жовтого паперу, 2 – зеленого, 1 – синього і ще 1 аркуш червоного паперу. Скільки всього аркушів паперу взяли учні для аплікації?

225. Восени у садку біля будиночка Василько зібрав 2 кошики зелених яблук і 3 кошики червоних яблук. Скільки всього кілограмів яблук Василько зібрав у садку, якщо у кожному кошику було по 7 кг?



226. Обчисли вирази зручним способом.

$3 \cdot (1 + 4)$	$2 \cdot (3 + 4)$	$(3 + 3) \cdot 5$	$(4 + 3) \cdot 3$
$5 \cdot (2 + 4)$	$3 \cdot (1 + 6)$	$(7 + 2) \cdot 3$	$(3 + 6) \cdot 4$
$2 \cdot (4 + 5)$	$5 \cdot (6 + 2)$	$(6 + 3) \cdot 5$	$(3 + 2) \cdot 5$
$4 \cdot (2 + 3)$	$4 \cdot (2 + 5)$	$(4 + 1) \cdot 3$	$(3 + 3) \cdot 5$

227. Максим в альбомі для фотографій налічив 17 маминих фото. Батькових фотографій було на 4 менше, а фотографій Максима було на 3 більше від маминих. Скільки всього фотографій було у фотоальбомі?



МНОЖЕННЯ РІЗНИЦІ НА ЧИСЛО

228. Уважно розглянь, як виконано обчислення.

$$(9 - 5) \cdot 4 = 16$$

$$(9 - 5) \cdot 4 = 9 \cdot 4 - 5 \cdot 4 = 16$$



Щоб помножити різницю на число, можна помножити на це число зменшуване і від'ємник окремо, а потім від першого добутку відняти другий.

$$(a - b) \cdot c = a \cdot c - b \cdot c$$

Ця рівність підтверджує **розподільний** закон множення стосовно віднімання.

229. Світлана із сестричкою за 1 день з'їли 5 яблук, а Юрчик з'їв на 2 яблука менше. Скільки яблук діти можуть з'їсти за 5 днів?

230. Вартість шоколадки 27 грн, а вартість одного батончика на 18 грн менша. Скільки коштують 4 батончики?

231. У класі було 6 хлопчиків, а дівчаток – на 4 менше. Учителька роздала всім по 3 зошити. Скільки всього зошитів роздала вчителька?

232. На пошиття однієї сукні витрачено 3 м тканини, а на пошиття однієї спідниці – на 2 м менше. Скільки метрів тканини потрібно на пошиття п'яти спідниць?



233. Обчисли вирази.

$$(18 - 12) \cdot 4$$

$$(29 - 24) \cdot 3$$

$$2 \cdot (90 - 85)$$

$$(37 - 34) \cdot 5$$

$$(40 - 38) \cdot 4$$

$$5 \cdot (70 - 64)$$

$$(45 - 41) \cdot 2$$

$$(67 - 63) \cdot 5$$

$$4 \cdot (59 - 52)$$

234. Щодня на уроці учні розв'язують по 2 задачі та обчислюють по 5 виразів. Скільки задач і скільки виразів учні можуть розв'язати й обчислити впродовж тижня?

ДІЛЕННЯ СУМИ НА ЧИСЛО

$$(4 + 6) : 2 = ?$$

$$1) (4 + 6) : 2 = 10 : 2 = 5$$

$$2) (4 + 6) : 2 = 4 : 2 + 6 : 2 = 2 + 3 = 5$$

$$(6 + 9) : 3 = ?$$

$$1) (6 + 9) : 3 = 15 : 3 = 5$$

$$2) (6 + 9) : 3 = 6 : 3 + 9 : 3 = 2 + 3 = 5$$

$$(8 + 4) : 3 = ?$$

$$(8 + 4) : 3 = 12 : 3 = 4$$

$$(3 + 5) : 2 = ?$$

$$(3 + 5) : 2 = 8 : 2 = 4$$

235. Обчисли вирази зручним способом.

$$(15 + 35) : 5$$

$$(13 + 15) : 4$$

$$(36 - 15) : 3$$

$$(27 + 3) : 5$$

$$(25 + 11) : 4$$

$$(12 + 14) : 3$$

$$(15 + 5) : 5$$

$$(15 + 17) : 4$$

$$(58 - 23) : 5$$

236. Мама поклала 4 котлети на 2 тарілки, а Даринка – 6 котлет на 3 тарілки. Скільки котлет мама і Даринка поклали на кожен тарілку?

237. У хлопчика було 8 білих голубів і 6 сизих. Голуби мешкали у двох клітках, порівну в кожній клітці. Скільки голубів у кожній клітці?



238. До Нового року діти виготовили 18 білих сніжинок, а блакитних – на 12 менше. Сніжинки розвісили на дві ялинки порівну. Скільки білих і скільки блакитних сніжинок діти повісили на кожен ялинку?

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ДІЙ У ВИРАЗАХ



Якщо у виразі без дужок є тільки дії додавання і віднімання або тільки множення і ділення, їх виконують у тому порядку, у якому вони записані.

239. Обчисли вирази.

$30 + 60 - 70$	$80 - 40 + 50$	$40 + 40 - 30$
$90 - 60 + 50$	$30 + 20 + 40$	$70 + 20 - 30$
$15 + 35 - 45$	$74 - 30 + 26$	$56 + 34 - 70$
$68 - 34 + 36$	$47 + 23 - 35$	$89 - 39 + 33$



У виразах із дужками першою виконують дію над числами, записаними в дужках:

$$19 + (80 - 34) = 65 \qquad 80 - 34 + 19 = 65$$

240. Обчисли вирази.

$25 + (72 - 72)$	$18 + (65 - 56)$	$28 + (34 - 34)$
$35 + (90 - 61)$	$36 + (80 - 37)$	$53 + (48 - 26)$
$26 + (80 - 37)$	$51 + (89 - 48)$	$34 + (74 - 42)$

241. Обчисли вирази.

$(63 + 4) - (25 + 17)$	$(28 + 52) - (12 + 18)$
$(81 + 9) - (55 + 14)$	$(33 + 47) - (24 + 31)$
$(43 + 8) - (12 + 21)$	$(29 + 37) - (18 + 21)$

242. Обчисли вирази.

$51 - (17 + 14)$	$58 - (29 + 23)$	$64 - (31 + 27)$
$63 - (14 + 23)$	$85 - (34 + 35)$	$95 - (50 - 45)$
$91 - (37 + 37)$	$83 - (46 + 37)$	$52 - (16 + 16)$

243. У кошику лежало 39 яблук, грушок – на 25 менше, а сливок – на 15 більше, ніж грушок. Скільки сливок лежало в кошику?



Якщо у виразі немає дужок, то спочатку виконують за порядком множення і ділення, а потім – додавання і віднімання:

$$5 \cdot 2 + 7 \cdot 2 = 24$$

244. Обчисли вирази.

$2 \cdot 5 + 54$	$(47 - 44) \cdot 6$	$4 \cdot 3 + 57$	$(69 - 64) \cdot 5$
$4 \cdot 4 + 61$	$(76 - 68) \cdot 3$	$8 \cdot 5 + 32$	$(43 - 34) \cdot 3$
$3 \cdot 6 + 37$	$(90 - 80) \cdot 4$	$3 \cdot 9 + 44$	$(76 - 68) \cdot 4$

245. Обчисли вирази.

$35 : 5 + 43 - 4$	$62 + 24 : 3 - 27$	$(16 + 16) : 4$
$45 : 5 + 27 - 6$	$34 + 4 \cdot 8 - 57$	$(20 + 25) : 5$
$32 : 4 + 31 - 5$	$53 + 36 : 6 - 28$	$(75 - 63) : 3$

246. З трьох овець настригли 10 кг вовни. З першої і третьої – настригли 7 кг вовни, а з першої і другої – 6 кг вовни. Скільки кілограмів вовни настригли з кожної вівці?



247. Обчисли вирази.

$2 \cdot 3 + 34$	$(56 - 48) \cdot 2$	$2 \cdot 5 - 3$
$4 \cdot 5 + 28$	$(76 - 69) \cdot 4$	$4 \cdot 10 - 32$
$2 \cdot 3 + 74$	$(34 - 28) \cdot 5$	$9 \cdot 5 - 25$

248. У кравчині 2 шматки тканини. Один шматок тканини має довжину 9 м, а другий – на 6 м менший. З усієї тканини вона пошила 4 однакових плаття. Скільки метрів тканини використала кравчиня на кожне плаття?

249. Склади задачу на два запитання за такими даними:
Зимова шапка коштує ... грн, а пальто – у ... рази дорожче.
Скільки коштує ... ?

250. Накресли в зошиті пряму лінію, яка дорівнює 1дм 2 см.

ЗНАХОДЖЕННЯ НЕВІДОМОГО

$$\begin{aligned}x : 4 &= 3 \\x &= 3 \cdot 4 \\x &= 12\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}12 : x &= 3 \\x &= 12 : 3 \\x &= 4\end{aligned}$$

251. Знайди x .

$$15 : x = 5$$

$$\begin{aligned}\dots \\x &= \end{aligned}$$

$$18 : x = 6$$

$$\begin{aligned}\dots \\x &= \end{aligned}$$

$$20 : x = 5$$

$$\begin{aligned}\dots \\x &= \end{aligned}$$

$$32 : x = 8$$

$$\begin{aligned}\dots \\x &= \end{aligned}$$

252. Запиши вирази і знайди невідоме число.

1) Ділене – 21, дільник – x , частка – 7.

Ділене – x , дільник – 4, частка – 9.

2) Зменшуване – 72, від'ємник – x , різниця – 34.

Зменшуване – x , від'ємник – 27, різниця – 9.

253. Знайди невідоме число.

$$1) 40 : x = 8$$

$$27 : x = 9$$

$$2) 15 : x = 5$$

$$x \cdot 6 = 18$$

$$32 : x = 8$$

$$45 : x = 9$$

$$30 : x = 5$$

$$x \cdot 8 = 32$$

$$x : 2 = 8$$

$$x : 4 = 16$$

$$x \cdot 5 = 50$$

$$20 : x = 5$$

254. Хлопчик приніс до класу 45 горіхів і роздав їх дев'ятьом дівчаткам порівну. Скільки горіхів отримала кожна дівчинка?



255. Накресли прямокутники за такими розмірами.

Довжина	7 см	13 см	9 см	10 см
Ширина	4 см	6 см	3 см	5 см

256. Знайди x .

$$x \cdot 3 = 6$$

$$28 : x = 7$$

$$x \cdot 4 = 24$$

$$x : 4 = 9$$

$$x \cdot 2 = 18$$

$$x : 3 = 8$$

$$x \cdot 4 = 20$$

$$x : 2 = 7$$

257. Накресли в зошиті таблиці й обчисли.

a	5	7	4
$2 \cdot a$			

k	28	16	32
$k : 4$			

258. Назви в межах 20 всі числа, які діляться на 2, на 4.

259. Склади задачу за малюнком.



260. Довжина трьох відрізків – 12 см. Довжина першого відрізка – 2 см. Довжина другого відрізка в 3 рази більша. Обчисли довжину третього відрізка. Накресли всі три відрізки.

261. Запиши рівняння і знайди невідоме число.

Добуток двох чисел дорівнює 15, другий множник – 3.
Чому дорівнює перший множник?

Сума двох чисел дорівнює 47. Перший доданок – 15.
Чому дорівнює другий доданок?

Частка дорівнює 20. Дільник – 4.
Чому дорівнює ділене?

Різниця дорівнює 42. Від'ємник – 21.
Чому дорівнює зменшуване?

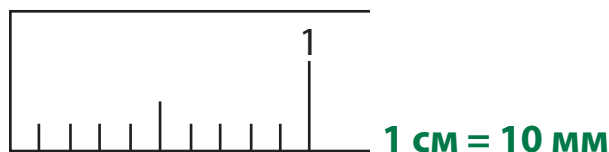
262. За тиждень малий Тарасик подивився 4 мультфільми, а Тетянка подивилася мультфільмів у x разів більше. Усього разом вони подивилися 20 мультфільмів. У скільки разів більше мультфільмів подивилася Тетянка, ніж Тарасик?

263. Склади задачу за виразом: $32 \text{ горіхи} : 4 \text{ горіхи} = \dots$

МІРА ДОВЖИНИ – МІЛІМЕТР

Це лінійка.

Вона поділена на сантиметри. Кожен сантиметр у лінійці поділений на *міліметри*. У кожному сантиметрі 10 міліметрів.



264. Покажи на лінійці 1 см, 5 см, 10 см.

Покажи на лінійці 1 мм, 5 мм, 10 мм.

265. Що більше: 1 см чи 1 мм; 5 см чи 5 мм; 10 см чи 10 мм?

266. Полічи: скільки міліметрів у 2 см, у 3 см, у 4 см, у 5 см.

267. Перепиши в зошит, порівняй числа і впиши знаки: $>$, $<$ або $=$.

1 см 1 мм

3 см 3 мм

10 мм 1 см

1 мм 1 см

1 см 10 мм

5 мм 1 см

268. Пригадай, скільки сантиметрів в одному метрі

Скільки дециметрів в одному метрі?

Скільком сантиметрам дорівнює один дециметр?

Скільком міліметрам дорівнює один сантиметр?

Скільком міліметрам дорівнює один дециметр?

269. Переведи метри в дециметри, сантиметри; сантиметри – у дециметри, метри; сантиметри – у міліметри і т. д. та запиши в зошиті.

1 м 20 см = дм; 3 дм = см; 4 см = мм; 15 дм = м дм;

9 см = мм; 100 см = м; 60 см = дм; 20 мм = см

270. Покажи клітинку в зошиті.



Запам'ятай: довжина однієї клітинки дорівнює 5 мм.

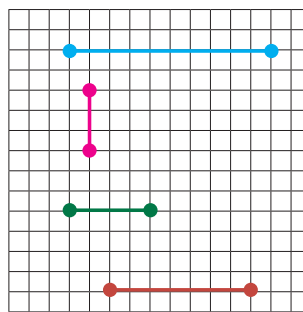
271. Не вимірюй. Скажи, скільки міліметрів у цих відрізках.

У першому відрізку мм.

У другому відрізку мм.

У третьому відрізку мм.

У четвертому відрізку мм.



272. Накресли без лінійки по клітинках відрізки 5 мм, 25 мм, 10 мм.
Накресли за допомогою лінійки відрізки 10 мм, 7 мм, 6 мм.

273. Обчисли вирази.

$10 \text{ мм} + 20 \text{ мм}$

$30 \text{ мм} - 15 \text{ мм}$

$18 \text{ мм} - 12 \text{ мм}$

$10 \text{ мм} + 10 \text{ мм}$

$7 \text{ мм} + 3 \text{ мм}$

$30 \text{ мм} - 4 \text{ мм}$

$20 \text{ мм} - 6 \text{ мм}$

$6 \text{ мм} + 10 \text{ мм}$

$10 \text{ мм} - 1 \text{ мм}$

274. Розташуй за порядком назви днів тижня.

Середа, понеділок, субота, вівторок, четвер, неділя, п'ятниця.

275. Перепиши в зошит, порівняй числа і впиши знаки: $<$, $>$ або $=$.

$2 \text{ см} \square 7 \text{ мм}$

$3 \text{ см} \square 3 \text{ см}$

$4 \text{ см} \square 8 \text{ см}$

$10 \text{ мм} \square 1 \text{ см}$

$10 \text{ мм} \square 2 \text{ см}$

$6 \text{ мм} \square 6 \text{ см}$

276. Довжина шкільного коридору 15 м, а довжина класу в 3 рази менша.
Скільки класів розміщено вздовж коридору?

277. Проїзд у метро коштує 8 грн. Скільки гривень потрібно заплатити за 4 квитки?



278. Довжина телефонного дроту 1 м 2 дм. Щоб зробити його довшим, тато приєднав до нього шматок дроту завдовжки 1 м 8 дм. Якої довжини тепер телефонний дріт?



279. Розташуй за порядком назви місяців у році.
Червень, жовтень, лютий, грудень, квітень, вересень, липень, листопад, березень, серпень, травень, січень.

280. Довжина однієї шнурівки для кросівок 23 см 5 мм. Яка довжина двох шнурівок?



281. Обчисли вирази.

$70 - 4 \cdot 5$	$3 \cdot 9 - 17$	$15 + 46 - 24$
$60 - 24 : 4$	$18 + 4 \cdot 4$	$63 - 13 - 27$
$(60 - 24) : 4$	$20 : 5 + 42$	$42 + 25 : 5$
$15 : 5 \cdot 9$	$55 - 27 : 3$	$(17 - 13) \cdot 8$

282. У книзі 27 сторінок. Віктор прочитав третю частину книги. Скільки сторінок книги залишилося прочитати Віктору?

283. Хлопчик узяв 8 червоних кубиків і 7 синіх кубиків. Усі кубики він поклав у 3 коробки, порівну в кожную. Скільки кубиків хлопчик поклав у кожную коробку?

284. Одна рукавичка коштує 5 грн. Скільки гривень заплатили за 4 пари рукавичок?



285. Обчисли вирази.

$(47 - 23) : 4$	$23 + 24 : 4$	$45 : 5 \cdot 2$	$57 - 35 + 17$
$(77 - 50) : 3$	$33 + 27 : 3$	$24 : 4 \cdot 3$	$62 + 18 : 3$
$(80 - 60) : 5$	$54 + 20 : 5$	$14 : 2 \cdot 5$	$37 - 30 : 5$
$(39 - 27) : 2$	$46 + 12 : 2$	$21 : 3 \cdot 4$	$21 + 32 : 4$

РІВНЯННЯ

$$25 - x = 10 \quad x + 18 = 38 \quad 42 - x = 20$$



Рівнянням називається такий вираз, у якому для його розв'язання потрібно знайти невідоме число.

Розв'язати рівняння – означає знайти числове значення букви, при якому рівність буде істинною (правильною, точною).

Знайдене число називається **розв'язком** (коренем) рівняння.

286. Перевір, чи правильно розв'язані рівняння.

$$x + 21 = 32$$

$$x = 32 - 21 = 11$$

$$x = 11 - \text{розв'язок (корінь)}$$

$$18 + x = 30$$

$$x = 30 - 18 = 12$$

$$x = 12 - \text{розв'язок (корінь)}$$

287. Дівчинка з'їла 8 вишень, хлопчик – на **a** вишень більше. Усього дівчинка і хлопчик з'їли 24 вишні. Скільки вишень з'їв хлопчик? Запиши розв'язання задачі, склавши рівняння.

288. Розв'яжи рівняння.

$$x + 56 = 79$$

$$x - 21 = 23$$

$$x - 32 = 29$$

$$x + 16 = 50$$

$$x + 14 = 35$$

$$x - 32 = 27$$

$$x - 22 = 44$$

$$x + 16 = 57$$

289. Для пташок, що повертаються з вирую, учні на уроках праці змайстрували **a** шпаківень і **b** дуплянок. Скільки пташиних будиночків зробили учні, якщо **a** = 18, **b** = **a** + 5?



290. Склади задачу за коротким записом.

Печиво – 15 штук
Тістечка – на 9 штук менше }?

291. Запиши та обчисли вирази.

Перший доданок – тридцять сім, другий доданок – п'ятдесят.

Зменшуване – сімдесят вісім, від'ємник – сорок три.

Перший доданок – тридцять, другий доданок – шістдесят.

Зменшуване – сорок сім, від'ємник – чотирнадцять.

Перший доданок – двадцять вісім, другий доданок – сімдесят.

292. Склади такі приклади, щоб одержана різниця дорівнювала 34. Полічи, скільки прикладів тобі вдалося скласти.

293. Петрик упіймав 12 рибин. Кіт поцупив у нього кілька рибин. У Петрика залишилося 7 рибин. Скільки рибин поцупив кіт?



294. Розв'яжи рівняння.

$$54 + x = 76$$

$$87 - x = 53$$

$$30 + x = 70$$

$$57 - x = 34$$

$$28 + x = 67$$

$$47 - x = 13$$

$$90 - x = 50$$

$$25 + x = 50$$

$$52 + x = 79$$

$$86 - x = 52$$

$$68 - x = 43$$

$$34 + x = 75$$

295. Поміркуй, скільки є двоцифрових чисел. Які з них не мають сусідів – двоцифрових чисел? Назви їх.

296. Склади і розв'яжи задачі за схемами.



297. Накресли в зошиті таблицю й обчисли.

a	21	30	34	40	47	56
b	10	15	12	16	18	11
$a + b$						
$a - b$						

298. В автобусі їхали 34 пасажирів. На зупинці вийшло a пасажирів. Скільки пасажирів залишилося в автобусі, якщо $a = 5$?



299. Обчисли вирази.

$(14 + 2) : 2$	$(6 + 3) : 3$	$(5 + 10) : 5$
$(7 + 8) : 3$	$(9 + 1) : 2$	$(6 + 30) : 4$
$(9 + 3) : 3$	$(5 + 7) : 4$	$(8 + 6) : 2$
$(3 + 5) : 4$	$(6 + 6) : 4$	$(12 + 18) : 3$

300. Один буханець чорного хліба коштує 16 грн, а один батон на 2 грн дешевший. Скільки потрібно заплатити за два буханці чорного хліба і три батони?



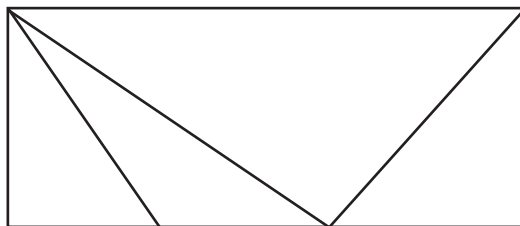
301. Розв'яжи рівняння.

$x : 4 = 24$	$7 \cdot x = 21$	$23 + x = 56$	$x + 15 = 37$
$x \cdot 5 = 35$	$16 : x = 4$	$37 - x = 24$	$x - 25 = 58$

302. В одному мішку 45 кг крупи, у другому – на 15 кг більше, а в третьому – на 10 кг більше, ніж у першому. На скільки кілограмів крупи більше у другому мішку, ніж у третьому?

Розв'яжи цю задачу двома способами.

303. Скільки на кресленні трикутників?



304. За тиждень у дитячому садку діти виходили на прогулянку 10 разів, а учні школи – у 2 рази менше. Скільки разів за тиждень виходили на прогулянку учні школи?

305. Запиши рівняння і розв'яжи їх.

Від невідомого числа відняти двадцять один, буде сорок вісім.

До невідомого числа додати вісімнадцять, буде п'ятдесят.

Перший доданок – 36, другий доданок – невідомий, сума – 77.

Зменшуване – невідоме, від'ємник – 32, різниця – 35.

Перший множник – 4, другий множник – невідомий, добуток – 28.

Ділене – 12, дільник – невідомий, частка – 3.

Перший множник – 7, другий множник – невідомий, добуток – 35.

306. Склади задачі за короткими записами та розв'яжи їх.

Торт	– 89 грн	Моркви	– 12 кг
Тістечко	– 16 грн	Картоплі	– 50 кг
На скільки дорожчий	– ?	Усіх овочів	– ?

307. Над ставком уранці летіли: двоє гусей, чотири ластівки, одна щука, три голуби. Скільки всього птахів летіло над річкою?

308. Мама купила 3 тістечка для своїх дочок. У магазині ще залишилося тістечок у 3 рази більше, ніж купила мама. Скільки тістечок залишилося в магазині?



309. Поясни способи додавання і віднімання.

$$36 + 28 = 64$$

$$79 - 37 = 42$$

$$6 + 8 = 14$$

$$9 - 7 = 2$$

$$30 + 20 = 50$$

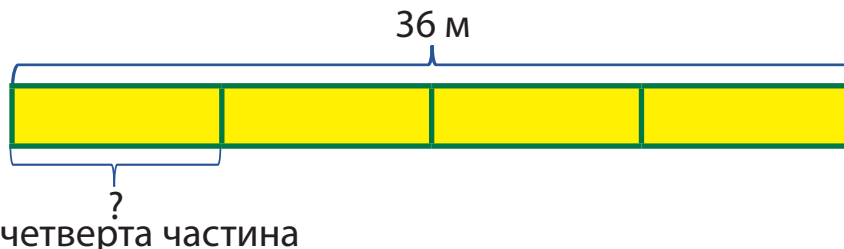
$$70 - 30 = 40$$

$$14 + 50 = 64$$

$$2 + 40 = 42$$

310. Розв'яжи рівняння $43 - x = 13$, $x + 26 = 58$.

311. Склади задачу за малюнком та кресленням.



ВИМІРЮВАННЯ ТА ВІДМІРЮВАННЯ ЛІНІЙ

Згадай, як називаються ці лінії.

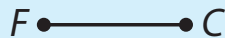


312. Накресли в зошиті пряму лінію червоним олівцем, ламану – синім, криву – зеленим.

313. Згадай, як визначається довжина ліній.



Щоб визначити довжину лінії, потрібно крапками позначити її початок і кінець – це буде відрізок.



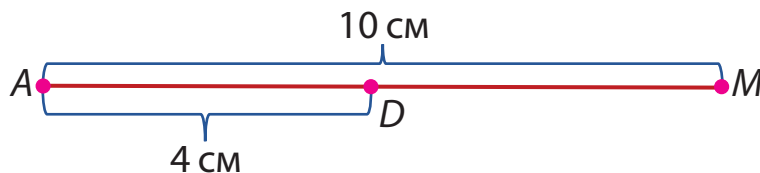
Вимірювані лінії називаються **відрізками**.

Відрізок завжди має початок і кінець.

Відрізки позначаються великими буквами латинської абетки.

314. Накресли один відрізок 12 см, а другий відрізок – на 4 см коротший.

315. Накресли відрізок 10 см. На цьому відрізку відміряй відрізок 4 см і познач його латинськими буквами.



Щоб відміряти від цілого відрізка його частину, потрібно знати довжину цієї частини.

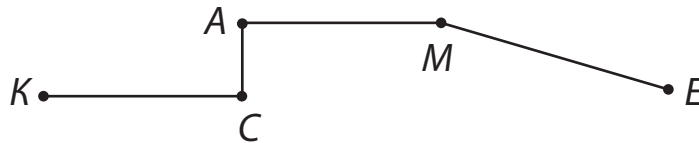
Записати це в зошиті можна так:

$$AM = 10 \text{ см}, AD = 4 \text{ см}.$$

316. Накресли відрізок EC – 11 см, на ньому відміряй відрізок EK – 3 см і далі відрізок KA – 5 см. Скільки сантиметрів залишилося від відрізка EC ?

317. Накресли в зошиті відрізки: $AC = 8$ см і $BE = 3$ см.
Запиши, який відрізок довший і на скільки сантиметрів.

318. Роздивись цю лінію. Така лінія називається **ламанюю**.



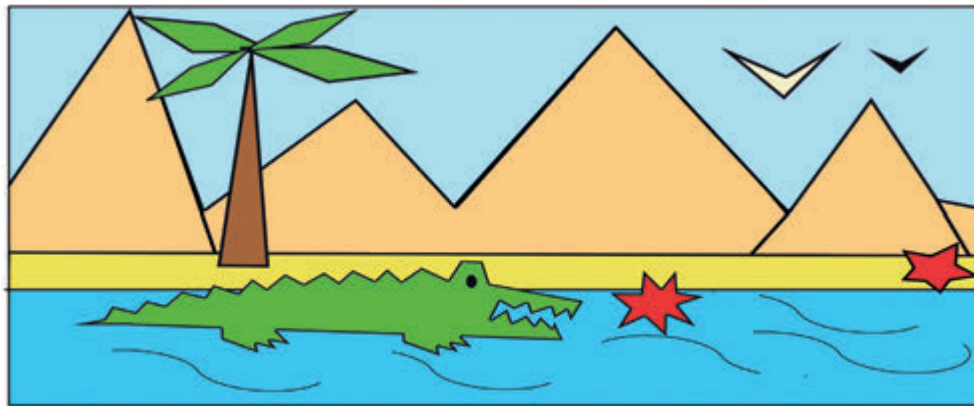
Ламана лінія складається з відрізків, що з'єднують точки, які не лежать на одній прямій.

Загальна довжина ламаної лінії складається з довжин її відрізків.

Довжина ламаної лінії $KE = KC + CA + AM + ME$.

319. Накресли в зошиті ламану лінію з трьох відрізків. Загальна довжина ламаної лінії становить 14 см. Запиши довжину кожного відрізка.

320. Роздивись, із яких ліній складається малюнок. Скажи, які лінії ти знайшов(-ла) на цьому малюнку. Назви їх.



321. Намалюй в зошиті будиночок, який складається з прямокутника, квадрата, трикутника і круга.

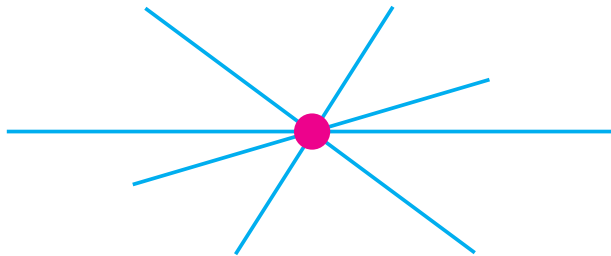
Прямі лінії бувають:

горизонтальні _____ вертикальні |

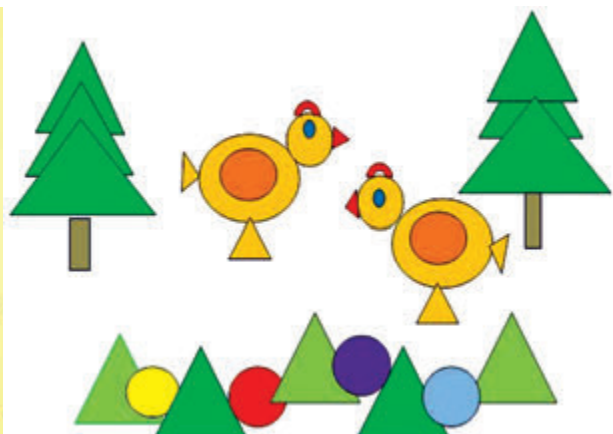
похилі _____



Через одну точку на площині можна провести нескінченну кількість ліній.



- 322.** Намалюй на аркуші паперу довільний малюнок з використанням усіх ліній, які ти знаєш.
- 323.** Скільком сантиметрам дорівнює довжина стрічки 30 мм?
Скільком дециметрам дорівнює довжина парти 70 см?
Скільком метрам дорівнює довжина стіни 50 дм?
Скільком міліметрам дорівнює відрізок дроту 5 см 8 мм?
Скільком дециметрам дорівнює відрізок стрічки 40 см?
Скільком дециметрам дорівнює відрізок стрічки 2 м 30 см?
- 324.** Скільки ліній можна провести через одну точку на площині?
- 325.** Розглянь кожен малюнок окремо. З яких геометричних фігур складаються ці малюнки?



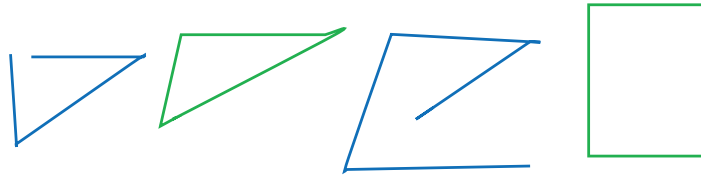
- 326.** Згадай і намалюй в зошиті 2 замкнені лінії і 2 незамкнені лінії.

МНОГОКУТНИКИ (БАГАТОКУТНИКИ)



Замкнена ламана лінія для многокутника є його межею.

Замкнена ламана лінія з трьох ланок обмежує трикутник, з чотирьох ланок – чотирикутник і т. д.



327. Виміряй довжину ламаних ліній.



Накресли в зошиті геометричні фігури, що складаються з ламаних ліній.

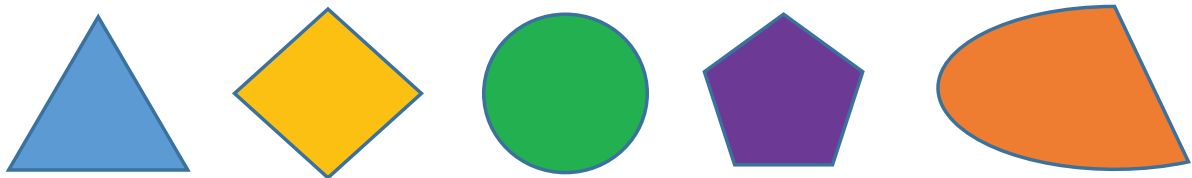
328. Накресли многокутник, який складається:

- 1) із п'яти ланок ламаної лінії;
- 2) із шести ланок ламаної лінії.

Виміряй довжину всіх сторін п'ятикутника, шестикутника.

329. Поглянь навколо себе і назви предмети, які є многокутниками.

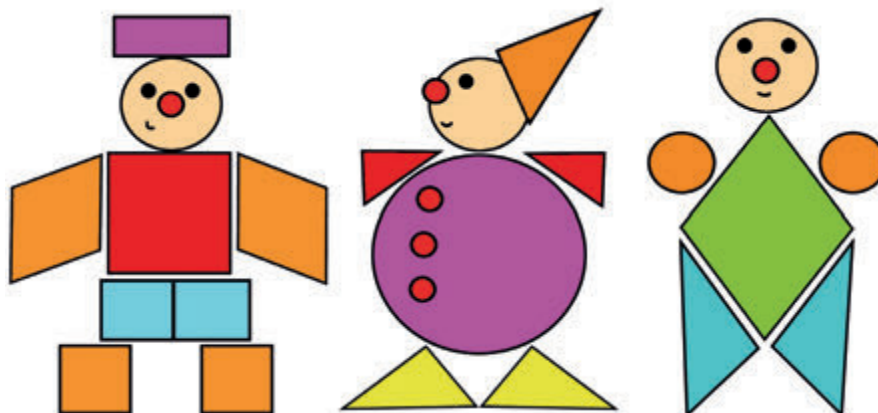
330. Які фігури на малюнку не є многокутниками? Чому?



331. На спортивному майданчику було 17 учнів. До них підійшли ще три дівчинки і четверо хлопчиків. Щоб розпочати гру, вони поділилися порівну на дві команди. Скільки учнів було в кожній команді?

332. Намалюй у зошиті 5 трикутників і 7 квадратів.
Скільки геометричних фігур у тебе вийшло?

- 333.** Роздивись малюнки. Намалюй у зошиті малюнок, який тобі сподобався. З яких геометричних фігур складається твій малюнок?



- 334.** На чотирьох вішалках висіло 25 жіночих пальт і 35 чоловічих пальт, порівну на кожній. Скільки пальт висіло на кожній вішалці?

- 335.** Обчисли вирази.

$$(17 + 11) : 4$$

$$40 - 7 \cdot 4$$

$$(39 - 25) : 2$$

$$39 - 5 \cdot 2$$

$$(100 - 55) : 5$$

$$100 - 45 : 5$$

$$(65 - 35) : 5$$

$$65 - 35 : 5$$

$$36 + 14 - 18$$

$$62 - 25 + 13$$

$$28 : 4 \cdot 4$$

$$4 \cdot 9 : 4$$

- 336.** У їдальні дві дівчинки мили тарілки. Перша дівчинка вимила 32 тарілки, а друга – 31 тарілку. 37 тарілок вони вже витерли. Скільки тарілок їм потрібно ще витерти?

- 337.** Намалюй у зошиті замкнену ламану лінію.

Скажи, яка геометрична фігура у тебе вийшла.

- 338.** Назви багатокутники, які ти знаєш. Поміркуй, чому ці багатокутники так називаються.

- 339.** Знайди невідоме число.

$$5 \cdot x = 10$$

$$x \cdot 5 = 20$$

$$x \cdot 5 = 40$$

$$5 \cdot x = 50$$

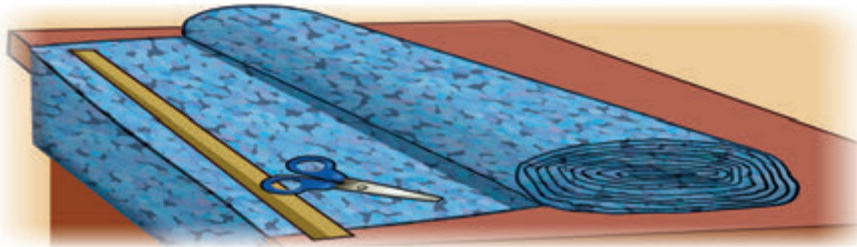
$$x : 5 = 6$$

$$15 : x = 3$$

$$x \cdot 5 = 15$$

$$25 : x = 5$$

- 340.** На пришкільній ділянці працювали 25 учнів. Четверо учнів збирали сухе листя. Інші учні поділилися на три рівні групи і збирали врожай овочів. Скільки учнів було в кожній групі?
- 341.** У сувої 30 м тканини. Від сувою відрізали шматок тканини на 5 костюмів. У сувої залишилося 15 м тканини. Скільки тканини потрібно на пошиття одного костюма?



- 342.** Перепиши в зошит, обчисли та впиши знаки: $>$, $<$ або $=$.

$3 \cdot 4 \square 4 \cdot 3$	$4 \cdot 3 \square 12 : 1$	$16 : 4 \square 8 : 2$
$2 \cdot 9 \square 3 \cdot 9$	$4 \cdot 3 \square 12 : 3$	$8 : 2 \square 2 \cdot 2$
$5 \cdot 1 \square 4 \cdot 4$	$5 \cdot 4 \square 4 \cdot 5$	$4 \cdot 5 \square 2 \cdot 9$
$4 \cdot 4 \square 2 \cdot 8$	$4 \cdot 8 \square 5 \cdot 6$	$3 \cdot 9 \square 4 \cdot 8$

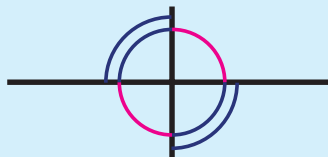
- 343.** Дівчата виростили 20 кущів розсади. Це на 15 кущів менше, ніж виростили хлопчики. Хлопчики посадили розсаду у 5 рядків, а дівчата – у 4 рядки. Скільки розсади в рядку у хлопчиків і скільки – у дівчаток?



- 344.** Накресли прямокутник, поділи його навпіл так, щоб утворилися два прямокутні трикутники. Познач прямокутник буквами латинської абетки. Запиши буквами латинської абетки 2 прямокутні трикутники, які ти отримав(-ла).
Які об'ємні геометричні фігури ти знаєш? Скажи, на які плоскі геометричні фігури схожі об'ємні геометричні фігури, що ти назвав(-ла)?

КУТИ

👉 Дві прямі лінії, які перетинаються, утворюють чотири однакові кути.



Прямий кут утворюється на перетині двох перпендикулярних прямих. Кут утворюють дві сторони многокутника, що виходять з однієї його вершини.

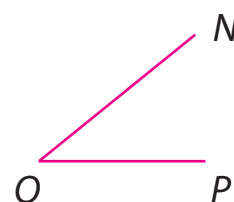
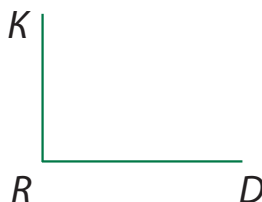
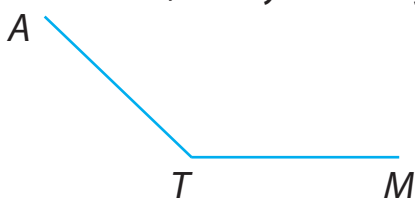


👉 Наявність прямого кута у трикутнику є ознакою прямокутного трикутника.
На письмі кути позначають знаком \sphericalangle та буквами латинської абетки.

345. Накресли прямий кут у зошиті за допомогою косинця.
Накресли прямокутник. Накресли інші геометричні фігури з прямими кутами, які ти знаєш. Підпиши їх назви.

346. Як утворюється прямий кут?
Назви геометричні фігури, в яких є прямий кут.
Накресли прямий кут і познач його буквами латинської абетки.

347. Розглянь, які бувають кути:



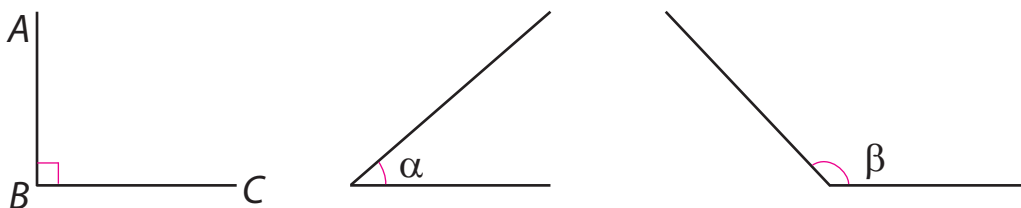


$\angle ATM$ – це **тупий кут**, бо він більший за прямий кут.

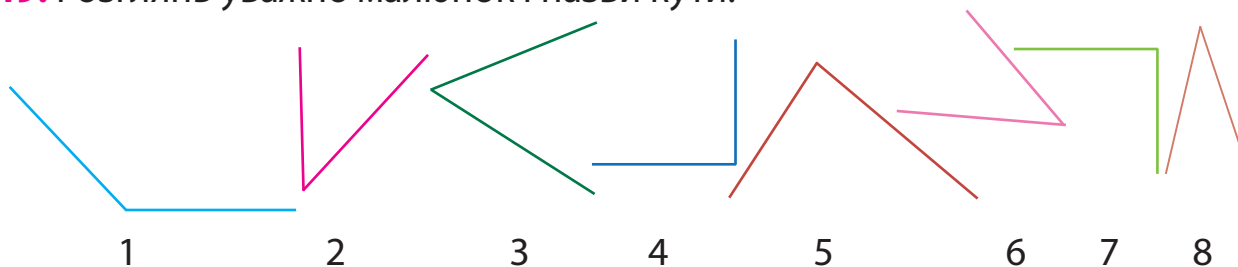
$\angle KRD$ – це **прямий кут**, бо він утворений на перетині двох перпендикулярних прямих.

$\angle NOP$ – це **гострий кут**, бо він є меншим за прямий кут.

348. Назви кути, що накреслені на малюнку. Накресли їх у зошиті та підпиши їх назви.



349. Розглянь уважно малюнок і назви кути.



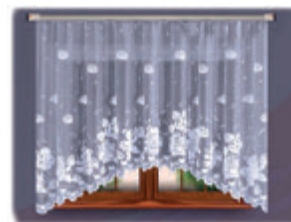
350. Дай відповіді на запитання:

Який кут називається тупим?

Який кут називається гострим?

Який кут називається прямим?

351. На два вікна в кімнаті почепили тюлеві фіранки. На одну тюлеву фіранку використали 5 м тюлі. Вартість 1 м тюлі 8 грн. Скільки коштує тюль для двох фіранок?



352. Обчисли вирази

$$(45 + 34) - 27$$

$$45 : (27 - 22)$$

$$(87 - 83) \cdot 4$$

$$(96 - 53) + 13$$

$$28 : (57 - 53)$$

$$(38 - 34) \cdot 3$$

$$(28 + 61) - 55$$

$$35 : (70 - 65)$$

$$(27 - 20) \cdot 5$$

$$(14 + 75) - 46$$

$$21 : (36 - 33)$$

$$(68 - 61) \cdot 2$$

ВИДИ ТРИКУТНИКІВ ЗА ВЕЛИЧИНОЮ КУТІВ

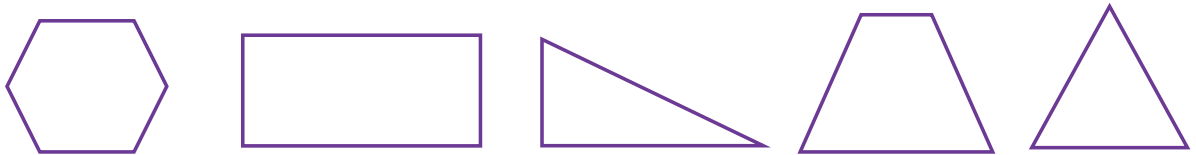


Тупокутним називається трикутник, у якого один кут більший від прямого кута.

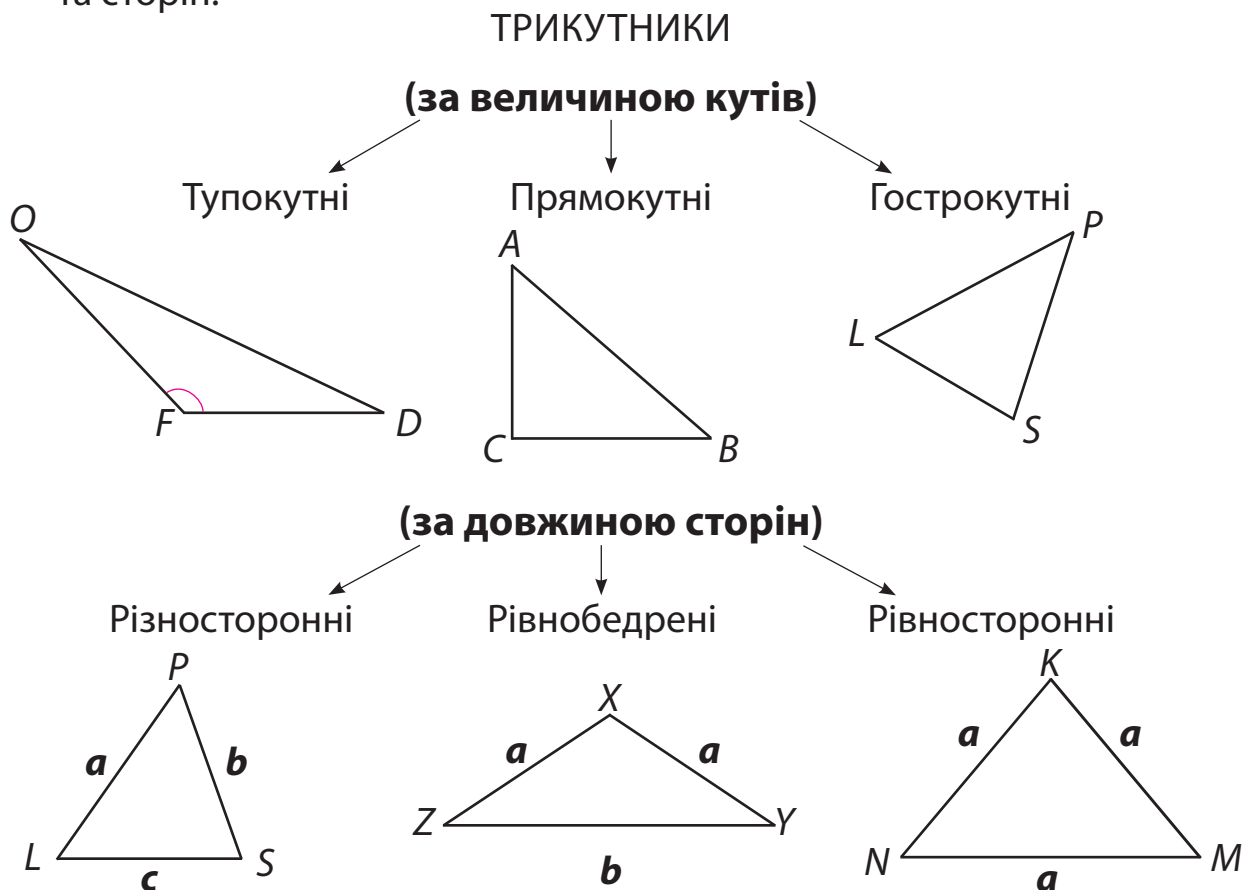
Гострокутним називається трикутник, у якого один кут менший від прямого кута.

Прямокутним називається трикутник, у якого є прямий кут.

353. Назви багатокутники. Які кути є в цих багатокутниках?



354. Розглянь малюнок і запиши назви трикутників за величиною їх кутів та сторін.



ВИДИ ТРИКУТНИКІВ ЗА ДОВЖИНОЮ СТОРІН



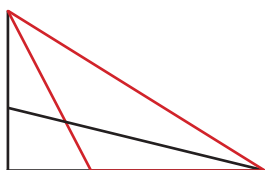
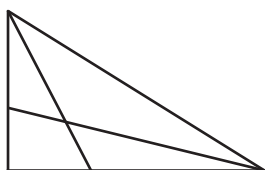
Рівностороннім називається трикутник, у якого всі сторони мають однакову довжину.

Рівнобедреним називається трикутник, у якого дві сторони мають однакову довжину.

Різностороннім називається трикутник, у якого всі сторони мають різну довжину.

355. Накресли: один прямокутний трикутник, два різносторонні трикутники, один гострокутний трикутник, один рівнобедрений трикутник.

356. Розглянь креслення. Скажи, скільки трикутників на кожному кресленні.



357. Накресли в зошиті квадрат, який складається з двох прямокутних трикутників.

358. Ігор гостював у бабусі в селі упродовж червня, липня і семи днів серпня. Скільки днів Ігор гостював у бабусі?

359. Обчисли вирази.

$$(84 - 54) + 54$$

$$(64 - 32) : 4$$

$$(70 - 54) : 4$$

$$18 + (50 - 18)$$

$$(24 + 16) : 5$$

$$(17 + 10) : 3$$

360. У їдальні за тиждень витратили 65 кг борошна. У перші 5 днів використовували по 9 кг борошна на день. Скільки кілограмів борошна використовували кожного дня наступні 2 дні?

361. Склади умову задачі за коротким записом і розв'яжи її.

Брат – 36 гривів ← _____ } Усього?
Сестра – ? – у 6 разів менше, ніж _____ }

362. Біля будинку на автостоянці стояло 23 машини. Ще 32 місця були вільними. Скільки місць для машин на автостоянці?



363. У коробці лежала 21 цукерка. Мама поділила їх порівну між трьома дітьми. По скільки цукерок отримала кожна дитина?

364. Обчисли вирази і переведи міліметри в сантиметри та міліметри.

$$10 \text{ мм} + 15 \text{ мм}$$

$$40 \text{ мм} + 20 \text{ мм}$$

$$34 \text{ мм} - 14 \text{ мм}$$

$$17 \text{ мм} + 23 \text{ мм}$$

$$61 \text{ мм} - 36 \text{ мм}$$

$$47 \text{ мм} + 23 \text{ мм}$$

$$84 \text{ мм} - 57 \text{ мм}$$

$$15 \text{ мм} + 35 \text{ мм}$$

$$100 \text{ мм} - 57 \text{ мм}$$

365. Скажи, які бувають кути. Чому вони так називаються? Накресли ці кути в зошиті та підпиши їх.

366. Мама принесла додому 3 кг картоплі, а тато – на 5 кг картоплі більше. Скільки всього картоплі принесли додому мама і тато?

367. Вартість проїзду у трамваї 8 грн. Скільки гривень мають заплатити троє хлопців і дві дівчини за проїзд?



368. Обчисли вирази.

$$3 \cdot (20 - 15)$$

$$(73 - 66) \cdot 4$$

$$(4 + 3) \cdot 5$$

$$4 \cdot (16 - 8)$$

$$(57 - 53) \cdot 5$$

$$(9 - 6) \cdot 2$$

$$5 \cdot (37 - 30)$$

$$(83 - 77) \cdot 3$$

$$(2 + 7) \cdot 4$$

369. Подивись навколо себе і знайди предмети: схожі на прямокутник, на квадрат, з прямими кутами, з тупими та гострими кутами.

370. Накресли в зошиті 3 різні трикутники і познач їх латинськими буквами. Запиши назву кожного трикутника.

371. За один день кравчиня шиє одну сукню. Скільки суконь можуть пошити три кравчині за 5 днів?

372. Від будинку до дороги 10 м, а від дороги до магазину відстань у 5 разів більша. Скільки метрів від будинку до магазину?

373. На городі у Мар'яни вродився гарбуз вагою 2 кг. У Богдана на городі вродився гарбуз в 4 рази більший, ніж у Мар'яни, а в Жені гарбуз на 4 кг менший, ніж у Богдана. Скільки кілограмів заважили всі гарбузи?



374. У перший день на клумбі у Таї розквітло 4 тюльпани, а на другий день тюльпанів розквітло у 3 рази більше, ніж у перший день. Тая зірвала 5 тюльпанів і поставила їх у вазу. Скільки тюльпанів залишилося на клумбі?

375. Згадай, скільки днів триває літо, і розв'яжи задачу. Улітку було 23 дні зі змінною погодою, а сонячних днів – у 2 рази більше. У всі інші дні було хмарно. Скільки днів було хмарно?

376. Обчисли вирази.

$$12 : 4 \cdot 5$$

$$5 \cdot (12 - 4)$$

$$(39 - 4) : 5$$

$$5 \cdot 6 : 3$$

$$4 \cdot (18 - 9)$$

$$(57 - 25) : 4$$

$$21 : 3 \cdot 4$$

$$5 \cdot (16 - 8)$$

$$(82 - 37) : 5$$

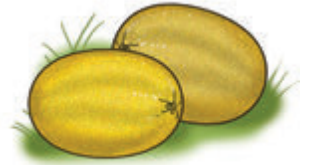
377. Два п'ятиповерхові будинки стоять поряд. У цих будинках на кожному поверсі 8 квартир. Скільки всього квартир у двох будинках? Розв'яжи цю задачу двома способами.

378. П'ять дівчаток зробили порівну 20 закладок для книжок, а троє хлопчиків – 12 закладок. Скільки закладок зробили один хлопчик і одна дівчинка?

АЛГЕБРАЇЧНІ РІВНЯННЯ

379. 1. На городі у Юлі виросло 4 дині, а на городі у Насті – a динь. Усі дині зібрали і поклали у 2 ящики, порівну в кожен ящик. Скільки динь поклали в один ящик?

- 1) $4 + a$ – зібрали всього динь.
 - 2) $(4 + a) : 2$ – поклали динь в один ящик.
- В і д п о в і д ь: $(4 + a) : 2$ динь.



2. На городі у Юлі виросло b динь, а на городі у Насті – в 3 рази більше динь. Усі дині зібрали і поклали у 2 ящики, порівну в кожен ящик. Скільки динь поклали в один ящик?

- 1) $b \cdot 3$ – зібрали динь на городі у Насті.
 - 2) $b + b \cdot 3$ – зібрали динь на городах у Юлі та Насті.
 - 3) $(b + b \cdot 3) : 2$ – поклали динь в один ящик.
- В і д п о в і д ь: $(b + b \cdot 3) : 2$ динь.



Якщо в умові задачі є буквені дані, відповідь записують у вигляді виразу.

380. Обчисли вираз $c : 3$, якщо c дорівнює: 21, 12, 24, 15.

381. До дитячої куртки з капюшоном потрібно пришити a великих гудзиків і b маленьких. Скільки всього гудзиків потрібно для 5 курток?
Розв'яжи цю задачу, якщо $a = 4$, $b = 3$.



382. Який день тижня: був учора, буде завтра, буде через 2 дні?

383. На уроці діти обчислювали вирази. Наталка за урок обчислила a виразів, а Миколка – на 3 вирази більше. Скільки виразів обчислили Наталка і Миколка разом?

384. Вартість моркви в магазині b грн, а вартість мандаринів – у 4 рази більша. Скільки коштують мандарини?



385. Юрко пішов до магазину в h годині, а Павло – через 2 год після Юрка. Повернулися хлопці з магазину разом о 16 год. Скільки годин хлопців не було вдома?

386. Мама принесла додому a кг картоплі, а батько – у 2 рази більше. Скільки картоплі приніс додому батько?

387. На комбінезон пришили a гудзиків, а на сукню – у 3 рази менше. Скільки всього гудзиків пришили на комбінезон і сукню?



388. Обчисли рівняння, якщо: $a = 3, b = 5$.

$$(a \cdot b) - 10$$

$$a \cdot a + 47$$

$$b + (a \cdot 7)$$

$$28 - b + 54$$

$$36 + a \cdot b$$

$$b \cdot b + 75$$

389. На пошиття костюма використали f метрів тканини, а на пошиття двох суконь – на 2 м тканини більше. Скільки всього метрів тканини використали на пошиття костюма і двох суконь?

390. На костюм пришили b гудзиків, а на плаття – у 3 рази більше. Скільки всього гудзиків пришили на костюм і плаття?

391. Дівчинка зліпила 8 пиріжків, мама – на a пиріжків більше. Усього вони зліпили 30 пиріжків. Скільки пиріжків зліпила мама?

392. Обчисли вирази.

$$10 \cdot 4 + 34$$

$$7 \cdot 5 + 25$$

$$4 \cdot 5 + 18$$

$$3 \cdot 9 + 16$$

$$10 \cdot 3 + 34$$

$$2 \cdot 3 + 3 \cdot 5$$

$$4 \cdot 6 + 2 \cdot 7$$

$$3 \cdot 9 + 4 \cdot 3$$

$$9 \cdot 5 + 6 \cdot 2$$

$$4 \cdot 4 + 7 \cdot 3$$

$$83 - 5 \cdot 3$$

$$61 - 5 \cdot 3$$

$$41 - 4 \cdot 3$$

$$61 - 5 \cdot 7$$

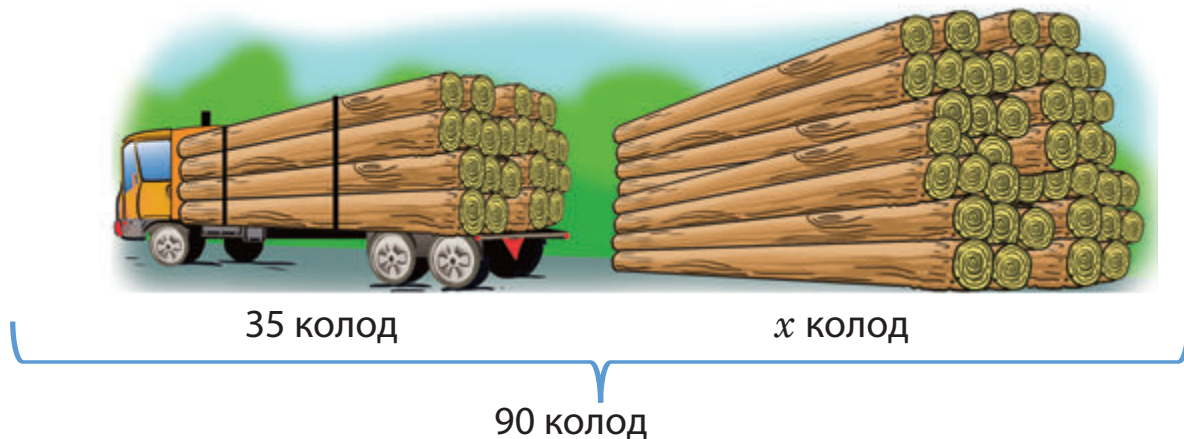
$$72 - 4 \cdot 9$$

393. До магазину привезли великі та маленькі телевізори. Великих телевізорів привезли – x , а маленьких – у 2 рази більше. Що можна дізнатися в цій задачі?

394. Склади задачу за коротким записом і розв'яжи її.

На одній вулиці – 46 будинків ← } Усього
На другій вулиці – в 2 рази менше, ніж } x будинків

395. Склади задачу за малюнком та розв'яжи її.



396. Як число 20 можна записати сумою шести цифр, із яких тільки одна цифра записана 2 рази?

397. Накресли в зошиті ліворуч тупий кут, праворуч накресли гострий кут. Познач їх буквами латинської абетки. Запиши їх назви.
Накресли геометричну фігуру з тупим кутом, з гострим кутом. Познач їх буквами латинської абетки. Запиши їх назви.

398. Знайди невідоме число.

$$x \cdot 4 = 24$$

$$x : 5 = 20$$

$$24 + x = 57$$

$$78 - x = 35$$

$$x \cdot 2 = 16$$

$$x : 2 = 12$$

$$12 + x = 48$$

$$54 - x = 21$$

$$x \cdot 5 = 40$$

$$x : 4 = 24$$

$$53 + x = 77$$

$$87 - x = 53$$

$$x \cdot 3 = 21$$

$$x : 3 = 18$$

$$36 + x = 67$$

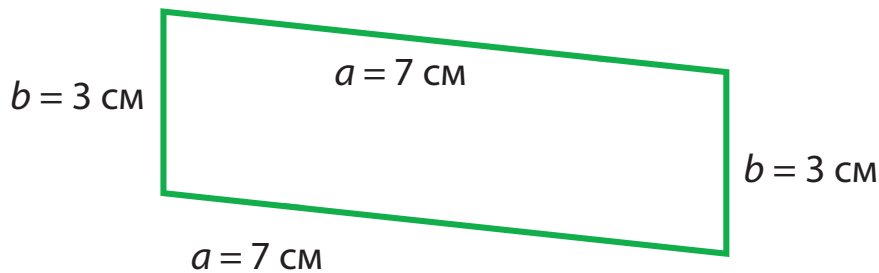
$$26 - x = 12$$

399. Які трикутники називаються рівносторонніми?
Які трикутники називаються прямокутними?
Які трикутники називаються рівнобедреними?
Які трикутники називаються тупокутними?
Які трикутники називаються різносторонніми?

ПЕРИМЕТР МНОГОКУТНИКА ТА ЙОГО ПОЗНАЧЕННЯ



Периметром многокутника називається сума довжин усіх його сторін.

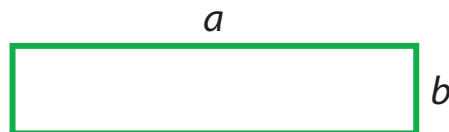


Периметр цього многокутника дорівнює
 $= 7 \text{ см} + 3 \text{ см} + 7 \text{ см} + 3 \text{ см}$,
або $(7 \text{ см} \cdot 2) + (3 \text{ см} \cdot 2)$



Периметр позначають буквою ***P***.

Периметр многокутника **$P = 20 \text{ см}$** .
У прямокутників протилежні сторони однакові.



$$P = a \cdot 2 + b \cdot 2$$

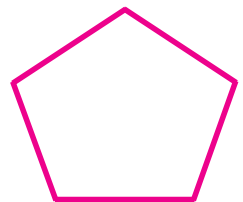


Периметр квадрата як прямокутника, у якого всі сторони однакові, обчислюють за такою формулою:

$$P = a \cdot 4$$

400. Обчисли периметр п'ятикутника дією додавання, якщо кожна його сторона дорівнює 5 см .

401. Розкажи, як вимірюється периметр многокутника. Як позначається периметр многокутника на письмі?



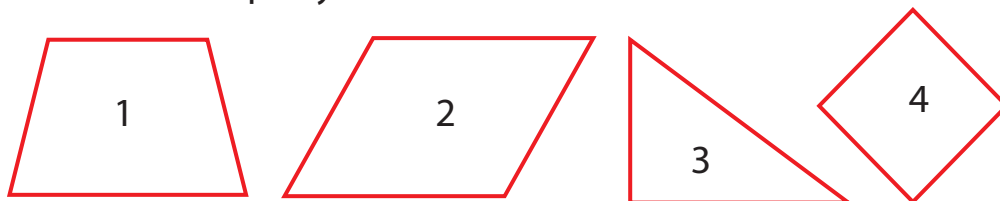
- 402.** Виміряй довжину кожної сторони цього трикутника. Яка довжина всіх трьох сторін цього трикутника, або який периметр цього трикутника?



- 403.** Як називається чотирикутник, у якого всі сторони однакові?
Накресли такий чотирикутник зі стороною завдовжки 30 мм.
Накресли рівносторонній трикутник. Виміряй його периметр.
Накресли чотирикутник, у якого протилежні сторони рівні.
Виміряй його периметр.

- 404.** Поясни, що таке замкнена ламана лінія.
Як виміряти ламану лінію?
Як виміряти периметр многокутника?

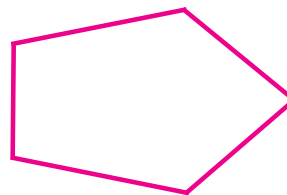
- 405.** Обчисли суму сторін (периметр) цих многокутників.
Запиши в міліметрах у зошиті.



Периметр якого многокутника найбільший?

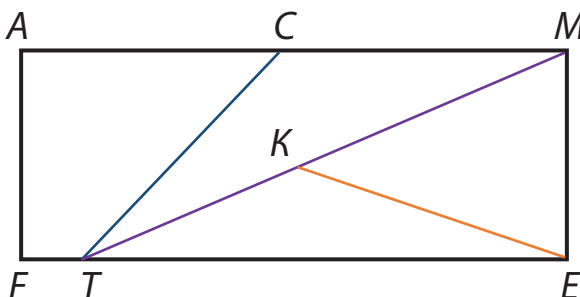
- 406.** Як називається замкнена ламана лінія?
Які бувають лінії?
Які бувають прямі лінії?
Які кути ти знаєш?
Які види трикутників за довжиною сторін ти знаєш?
Які види многокутників ти знаєш?
Як вимірюється периметр многокутника?
Як позначається периметр многокутника на письмі?
Як на письмі позначаються кути?

- 407.** Обчисли периметр п'ятикутника, у якого три сторони мають довжину 4 см кожна і дві сторони – 3 см кожна. Обчислення виконай двома діями – додаванням і множенням.



- 408.** Склади зі семи паличок два квадрати.
Склади з п'яти паличок два прямокутні трикутники.
- 409.** Накресли в зошиті рівносторонній шестикутник, у якого довжина однієї сторони дорівнює 2 см.
Чому дорівнює периметр цього шестикутника?
- 410.** Периметр рівностороннього трикутника – 9 см. Яка довжина однієї сторони цього трикутника?
- 411.** Маленький Віталік склав будиночок із геометричних фігур. Для цього він використав 8 прямокутників, 16 квадратів і 4 трикутники. Скільки геометричних фігур використав Віталік для свого будиночка?

- 412.** Скільки трикутників у цьому прямокутнику?



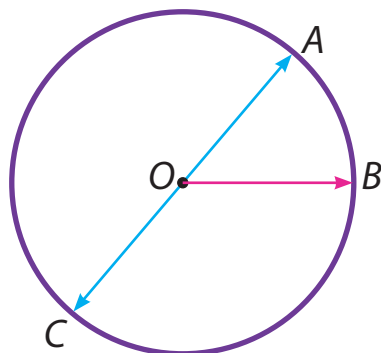
Запиши в зошиті назви всіх знайдених трикутників.

- 413.** Виріж з паперу квадрат. Склади його так, щоб отримати 2, 4, 8 трикутників.
- 414.** Накресли три різні багатокутники, у яких всі сторони однакові.
Накресли три різні багатокутники, у яких дві сторони однакові.
Накресли три різні багатокутники, у яких є тупий кут.
Накресли 3 різні багатокутники, у яких є гострий кут.

КОЛО. КРУГ



Замкнена крива лінія, яка є межею круга, називається **КОЛОМ**.
Круг – це геометрична фігура, обмежена колом.



Точка O – *центр кола*. Він розміщений на однаковій відстані від будь-якої точки кола.

Відрізок, що з'єднує центр кола з будь-якою точкою на колі, називається **радіусом** (R, r).

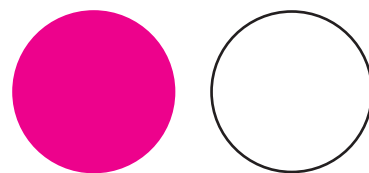
Радіуси одного кола є однаковими.

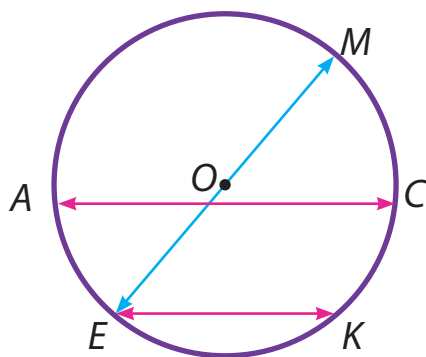
$$R = OA = OB = OC.$$

Відрізок, що проходить через центр кола й об'єднує два радіуси, називається **діаметром**.

$$CA = OC + OA.$$

- 415.** Накресли в зошиті коло за допомогою циркуля.
Коло креслять у напрямку за рухом годинникової стрілки.
- 416.** Накресли коло, радіус якого дорівнює 3 см, 5 см.
Обчисли діаметр кожного кола.
- 417.** Накресли коло, діаметр якого дорівнює 65 мм.
Виріжи круг, радіус якого дорівнює 50 мм.
- 418.** Поясни, чим відрізняється коло від круга.
Накресли у себе в зошиті ці геометричні фігури і підпиши їх назви.





👉 Відрізок, що проходить по площині круга і з'єднує дві точки кола, називається **хордою**.

419. Розглянь відрізки EK та AC . Це хорди.
Відрізок EK менший за відрізок AC .

👉 Хорда, що розміщена ближче до центра кола, завжди є більшою.

Відрізок EM проходить через центр кола. Це найбільша хорда в колі. Вона ще називається діаметром.

EM – хорда (діаметр)

👉 Хорда найбільшої довжини проходить через центр кола і називається діаметром.

420. Накресли в зошиті коло, у якому радіус $R = 2$ см, і коло, у якому $R = 3$ см. Познач радіуси буквами латинської абетки. Обчисли діаметри обох кіл.

421. Накресли в колі трикутник, одна сторона якого дорівнює 4 см. Познач його буквами.
Виміряй і запиши, чому дорівнює кожна сторона цього трикутника.

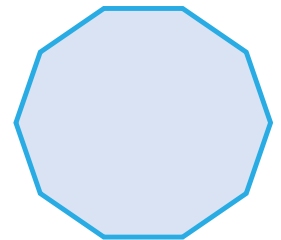
422. Накресли в зошиті прямокутний трикутник, у якого одна сторона дорівнює 5 см, а друга – 3 см. Виміряй довжину третьої сторони цього трикутника.
Обчисли периметр трикутника.

423. Накресли в зошиті коло, діаметр якого дорівнює 6 см. Накресли в колі дві хорди, познач їх буквами. Запиши, яка з цих хорд більша, а яка – менша. Поясни, чому ти так вирішив(-ла).

424. Маленька Надя розклала кружечки. У перший ряд вона поклала 5 кружечків. Це на 2 кружечки більше, ніж вона поклала у другий ряд. Скільки всього кружечків поклала Надя у 2 ряди?

425. Накресли в зошиті коло, радіус якого 2 см. Накресли в колі хорду 3 см. Познач її буквами. Яка довжина діаметра найбільшої хорди у цьому колі? Познач діаметр буквами.

426. Полічи, скільки сторін у цього многокутника. Скільки кутів? Які кути у многокутника? Як ще можна назвати цей многокутник? Чому можна так назвати цей многокутник? Виміряй периметр цього многокутника і запиши в зошиті.



427. Що ми називаємо хордою круга, а що – діаметром круга? Чим відрізняється коло від круга? Що менше – діаметр круга чи радіус круга?

428. Дівчинка склала букет, у якому було 3 гілочки бузку і 4 нарциси. Скільки гілочок бузку і скільки нарцисів потрібно для чотирьох таких букетів?



429. До свята хлопчик виготовив 4 вітальні листівки. На кожну листівку він витратив 3 аркуші жовтого паперу і 2 аркуші зеленого паперу. Скільки аркушів кольорового паперу витратив хлопчик на листівки?

- 430.** Для плетіння кошика потрібно 5 м зеленого дроту і 3 м чорного дроту. Скільки метрів дроту потрібно для плетіння чотирьох таких кошиків?
- 431.** На уроці праці діти змайстрували годівницю для птахів. Для цього вони використали три довгі та дві короткі дощечки. Скільки довгих і коротких дощечок потрібно для виготовлення трьох годівниць?
- 432.** Склади задачу і розв'яжи її.



Лев за 1 день з'їдає
5 кг м'яса.
Скільки кілограмів ...?

- 433.** До кіоску привезли 30 дитячих журналів, а журналів для дорослих – на 27 більше. Скільки всього журналів привезли до кіоску?
- 434.** Назви дні тижня за порядком.
- 435.** Накресли один відрізок завдовжки 4 см, другий відрізок – на 30 мм довший за перший, а третій відрізок – на 2 см коротший за другий. Яку довжину мають другий і третій відрізки?
- 436.** На шкільному подвір'ї жили 30 кроликів. За ними доглядали 5 дівчаток. За скількома кроликами доглядала кожна дівчинка?



- 437.** На шкільному дворі п'ятеро хлопців з 9-А класу і троє хлопців з 9-Б класу поливали дерева. Скільки всього відер води витратили хлопці на поливання дерев, якщо кожен з них витратив по 3 відра води?

438. На городі висадили 36 кущів розсади помідорів і ще розсаду капусти. Усього висадили 58 кущів розсади помідорів і капусти. Скільки висадили кущів розсади капусти?

439. У скільки разів: 30 більше від 6; 7 менше від 35?

440. Сорока може прожити 18 років, а ворона – на 31 рік більше, ніж сорока. Скільки років може прожити ворона?



Ворона

Сорока

441. Знайди невідоме число.

$$x + 21 = 53$$

$$17 + x = 21$$

$$42 - x = 21$$

$$18 + x = 74$$

$$x + 14 = 19$$

$$x - 50 = 33$$

$$x + 7 = 62$$

$$65 + x = 93$$

$$x - 12 = 54$$

$$33 + x = 88$$

$$x + 18 = 59$$

$$100 - x = 99$$

442. Вартість широкого мережива 45 грн за 1 м, а вартість вузького мережива у 9 разів менша. Скільки коштує вузьке мереживо?

443. Склади задачу за коротким записом умови і розв'яжи її.

Привезли – 100 холодильників.

Продали – x холодильників.

Залишилося – 80 холодильників.



444. У бабусі Віталія були кури-квочки. Дві квочки вивели по 14 курчат, ще дві – по 17 курчат і одна – 19 курчат. Скільки всього курчат вивели кури-квочки?



445. Мешканці села поїхали до міста на екскурсію. В автобусі їхали 35 чоловік, а в трьох легкових автомобілях їхали ще по 5 чоловік у кожному. Придумай запитання і розв'яжи задачу.

446. Обчисли вирази.

$$60 - 15 + 9 \qquad 78 - (50 + 8) \qquad (35 + 18) - 42$$

$$73 + 9 - 28 \qquad 82 - (12 + 30) \qquad (42 + 54) - 34$$

$$32 - 17 + 8 \qquad 37 - (7 + 3) \qquad (75 + 5) - 25$$

447. Накресли в зошиті ламану лінію завдовжки 15 см і пряму – у 3 рази коротшу за ламану.

448. Склади задачу за малюнком і розв'яжи її.



449. Накресли відрізок завдовжки 8 см, поділи його на 2 рівні частини. Накресли відрізок завдовжки 6 см, поділи його на 3 рівні частини. Накресли відрізок, який у 2 рази більший за одну частину другого відрізка.

450. У садку Зоряни виросло 15 жовтих тюльпанів та 12 червоних тюльпанів. У садку Мар'яни жовтих тюльпанів виросло на 3 менше, а червоних – на 6 більше, ніж у садку Зоряни. Скільки всього тюльпанів виросло у дівчат?

451. Накресли в зошиті коло. Вимірй діаметр кола, познач його буквами латинської абетки і запиши довжину діаметра. Що таке хорда? Накресли, вимірй і познач хорду в колі. Запиши в зошиті. Чому дорівнює найбільша хорда в колі? Вимірй і познач радіус твого кола. Запиши в зошиті.

ОДИНИЦІ ЧАСУ: ХВИЛИНА, ГОДИНА, ДОБА, ТИЖДЕНЬ, МІСЯЦЬ, РІК

- 452.** Пригадай та дай відповіді на запитання.
Скільки хвилин в одній годині?
Скільки годин має доба?
Що показує мала стрілка на циферблаті?
Що показує велика стрілка на циферблаті?
Скільки обертів на циферблаті робить велика (хвилинна) стрілка за одну годину?
Скільки обертів на циферблаті робить маленька (годинна) стрілка за одну добу?
Усі свої відповіді покажи на годиннику.



- 453.** Пригадай та дай відповіді на запитання.
Скільки днів у тижні? Назви дні тижня.
Назви робочі дні тижня. Назви вихідні дні тижня.
Скільки місяців має рік? Назви місяці року.
Скільки буває днів у місяці?
Який місяць року найкоротший? Чому?
Назви зимові (весняні, осінні, літні) місяці.



- 454.** Переведи години у хвилини, хвилини – у години та хвилини.
Запиши в зошиті.

$$1 \text{ год } 30 \text{ хв} = \quad 75 \text{ хв} = \quad 100 \text{ хв} = \quad 1 \text{ год } 15 \text{ хв} =$$

- 455.** Яке сьогодні число? Яке число буде через 3 дні? Яке число було позавчора? Покажи ці числа на календарі.
- 456.** Мама почала готувати обід о 10 год 30 хв, а закінчила через 2 год 30 хв.
О котрій годині мама закінчила готувати обід?
- 457.** Знайди на календарі, який сьогодні день тижня. Полічи, через скільки днів буде неділя.

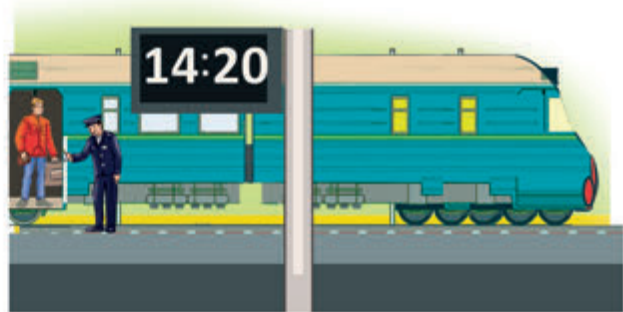
- 458.** Подивись на календарі, з якого місяця починається літо (зима, осінь, весна). Яким місяцем закінчується літо (зима, осінь, весна)?
- 459.** Святковий концерт у школі розпочався о 12 год і тривав 1 год 30 хв. О котрій годині закінчився концерт?
- 460.** Діти пішли на екскурсію до парку об 11 год. Екскурсія тривала 5 год 20 хв. О котрій годині діти повернулися додому?
- 461.** Оленка під час шкільних канікул поїхала на відпочинок до Чорного моря на 24 дні. Приїхала вона до моря 28 червня. Подивись у календарі, якого числа і якого місяця Оленка має повернутися додому.



- 462.** Учень вийшов з дому о 8 год 25 хв, а прийшов до школи о 8 год 45 хв. Скільки хвилин учень ішов до школи?
- 463.** Склади задачу за малюнком-схемою.



Рушив о 10 год 35 хв



Прибув о 14 год 20 хв

МНОЖЕННЯ ТА ДІЛЕННЯ ЧИСЕЛ, ЯКІ ЗАКІНЧУЮТЬСЯ НУЛЕМ (0)

$$\underline{30 \cdot 2}$$

3 десятки $\cdot 2 = 6$ десятків

$$30 \cdot 2 = 60$$

$$30 \cdot 2 = 3 \cdot 2 = 6 \leftarrow 0$$

$$\underline{60 : 2}$$

6 десятків $: 2 = 3$ десятки

$$60 : 2 = 30$$

$$60 : 2 = 3 \leftarrow 0$$



Щоб помножити число, яке закінчується нулем (0), потрібно у добутку приписати нуль (0).

- 464.** Одна пара шкарпеток коштує 10 грн.
Скільки коштують 10 пар шкарпеток?



- 465.** Обчисли вирази.

$$40 \cdot 2$$

$$20 \cdot 4$$

$$30 \cdot 3$$

$$10 \cdot 5$$

$$50 \cdot 2$$

$$\underline{80 : 20}$$

8 десятків $: 2$ десятки = 4 одиниці

$$80 : 20 = 4$$

$$80 : 20 = 4$$



Щоб поділити одне число, яке закінчується нулем (0), на інше число, яке закінчується нулем (0), потрібно у частці відкинути нуль (0).

- 466.** Скільки метрів тканини можна купити за 90 грн, якщо метр такої тканини коштує 30 грн?
- 467.** Бібліотека отримала 60 книг. Вони були запаковані в пачки по 10 книг у кожній. Скільки пачок книг отримала бібліотека?
- 468.** Тридцять виразів Сашко записав у 10 стовпчиків. Скільки виразів було в кожному стовпчику?

469. Обчисли вирази.

$40 \cdot 2$	$20 \cdot 2$	$100 : 5$	$(72 - 42) \cdot 3$
$30 : 3$	$60 : 3$	$20 \cdot 4$	$(24 + 36) : 6$
$10 \cdot 7$	$80 : 4$	$30 \cdot 3$	$(72 + 28) : 5$
$20 \cdot 5$	$100 : 2$	$90 : 3$	$(68 - 38) : 3$

470. На яке число потрібно помножити 30, щоб отримати 90?

На яке число потрібно поділити 60, щоб отримати 20?

471. Валера прочитав 80 сторінок книжки, порівну за 4 дні. Скільки сторінок він читав кожного дня?

472. До шкільної бібліотеки 10 учнів третього класу принесли по 3 книги кожен. Скільки книг принесли учні до шкільної бібліотеки?

473. Обчисли вирази.

$20 \cdot 3 + 16$	$(48 + 12) : 30$	$(44 + 36) : 20$
$100 : 5 - 14$	$(93 - 33) : 6$	$(27 + 33) : 30$
$80 : 4 - 20$	$(84 - 44) \cdot 2$	$(22 + 28) : 50$
$30 \cdot 2 + 17$	$(23 + 27) : 50$	$(26 + 14) : 40$

474. Марійка виготовила один конверт за 10 хв. Скільки часу вона витратить на виготовлення чотирьох, шести, восьми конвертів?

475. У садку росли яблуні та груші. Яблунь було 3 ряди, по 10 дерев у кожному ряді, а груш – 2 ряди, по 8 дерев у ряді. Скільки всього яблунь і груш росло у садку?

476. Петрику на рибалці пощастило. Він упіймав 7 рибин, а його друг Данилко впіймав 1 рибину, та й ту в нього поцупив кіт. Скільки всього рибин хлопці несуть додому?

МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ НА 10

477. Обчисли вирази. Використай переставну властивість дії множення.

Наприклад: $5 \cdot 10 = 50$, $10 \cdot 5 = 50$.

$3 \cdot 10$

$2 \cdot 10$

$6 \cdot 10$

$4 \cdot 10$

$7 \cdot 10$

$8 \cdot 10$



Щоб помножити число на 10, потрібно до нього праворуч приписати нуль (0): $8 \cdot 10 = 80$.

478. Обчисли вирази. Наприклад: $70 : 10 = 7$.

$20 : 10$

$50 : 10$

$40 : 10$

$80 : 10$

$30 : 10$

$90 : 10$



Щоб поділити число, яке закінчується нулем (0), на 10, потрібно від нього відкинути нуль (0): $90 : 10 = 9$.

479. Обчисли вирази.

$(45 + 25) : 10$

$(15 + 65) : 10$

$(30 + 60) : 10$

$(97 - 47) : 10$

$(75 - 35) : 10$

$(58 - 18) : 10$

$(34 + 26) : 10$

$(32 + 18) : 10$

$(75 - 25) : 10$

480. Відстань від школи до будинку 80 м, а відстань від будинку до аптеки у 10 разів менша. Яка відстань від будинку до аптеки?

481. Батько Михайлика впіймав рибину вагою 2 кг, а його сусід наловив риби в 10 разів більше. Скільки кілограмів риби наловив сусід батька Михайлика?



482. Славко приніс у табір 20 грушок і поділив їх між десятьма своїми друзями порівну. Скільки грушок отримав кожний із друзів Славка?

483. Обчисли вирази.

$5 \cdot 10$	$(3 + 4) \cdot 10$	$6 \cdot 10$	$10 \cdot (5 + 3)$	$3 \cdot 10$
$2 \cdot 10$	$(4 + 4) \cdot 10$	$4 \cdot 10$	$10 \cdot (2 + 7)$	$8 \cdot 10$
$7 \cdot 10$	$(5 + 4) \cdot 10$	$1 \cdot 10$	$10 \cdot (3 + 2)$	$9 \cdot 10$

484. Павлик за один рік зробив у своєму альбомі 18 малюнків. Марійка налічила у своєму альбомі малюнків у 2 рази менше, а в Сашка в альбомі – на 7 малюнків менше, ніж у Павлика і Марійки разом. Скільки всього малюнків за рік зробили діти у своїх альбомах?



485. Обчисли вирази.

$15 : 3 + 11$	$8 \cdot 5 - 10$	$60 - 35 : 5 \cdot 3$
$28 : 4 + 56$	$7 \cdot 3 - 21$	$36 : 4 + 20 : 2$
$16 : 2 + 31$	$5 \cdot 5 - 13$	$15 \cdot 2 + 21 : 3$
$36 : 4 + 70$	$9 \cdot 4 - 32$	$30 : 10 - 2 \cdot 1$

486. Для лялькового театру майстри виготовили 6 ляльок. Для трьох ляльок пошили по 3 костюми кожній, а для решти ляльок пошили ще 15 костюмів. Скільки костюмів пошили для кожної ляльки, яка залишилася?



487. Як називається трикутник, у якого всі сторони однакові?
Як називається трикутник, який має прямий кут?
Як називається многокутник, у якого протилежні сторони однакові?
Як називається многокутник, який має шість сторін?

МНОЖЕННЯ ТА ДІЛЕННЯ ЧИСЛА НА 0 ТА 1

488. Розглянь вирази.

$$0 \cdot 5 = 0$$

$$5 \cdot 0 = 0$$

$$0 : 4 = 0$$

$$4 : 0 = 0$$



При множенні та діленні будь-якого числа на 0 у добутку та в частці отримуємо 0:

$$a : 0 = 0$$

$$0 : a = 0$$

$$a \cdot 0 = 0$$

$$0 \cdot a = 0$$

489. Обчисли вирази.

$$0 \cdot (15 + 27)$$

$$0 \cdot (74 - 53)$$

$$7 \cdot 0$$

$$0 \cdot (42 + 36)$$

$$0 \cdot (82 - 43)$$

$$0 \cdot 4$$

490. Розглянь уважно вираз і зроби висновки.

$$7 \cdot 1 \text{ і } 1 \cdot 7$$

$$a \cdot 1 = a$$

$$1 \cdot a = a$$



При множенні будь-якого числа на 1 у добутку отримуємо перший множник.

$$5 : 1$$

$$a : 1 = a$$



При діленні будь-якого числа на 1 у частці отримуємо ділене число.

491. Обчисли вирази усно.

$$0 \cdot 4 \cdot 3$$

$$5 : 1 \cdot 7$$

$$2 \cdot 0 \cdot 8$$

$$4 + 3 \cdot 0$$

$$5 : 1 \cdot 0$$

$$2 + 5 : 1$$

$$1 \cdot 4 : 2$$

$$8 - 3 : 0$$



Числа на 0 не діляться, бо це неможливо.

Добутки при множенні на 1 не можна замінити додаванням однакових доданків.

492. Обчисли вирази.

$$(40 - 39) \cdot 1$$

$$(57 - 56) \cdot 4$$

$$11 \cdot (11 - 10)$$

$$(80 - 79) \cdot 8$$

$$(73 - 72) \cdot 6$$

$$40 \cdot (39 - 38)$$

$$(50 - 49) \cdot 7$$

$$(38 - 37) \cdot 5$$

$$37 \cdot (99 - 98)$$

$$(23 + 14) \cdot 1$$

$$(47 + 23) \cdot 1$$

$$45 \cdot (20 - 19)$$

493. П'ятеро хлопчиків посадили по одному дереву. Скільки дерев посадили хлопчики?

494. Сім дівчаток вишили по одній серветці. Скільки серветок вишили дівчатка?

495. Обчисли вирази.

$$7 \cdot 1$$

$$9 \cdot 0$$

$$3 \cdot 1$$

$$(6 + 1) \cdot 1$$

$$(9 + 1) \cdot 0$$

$$5 + 1$$

$$7 + 0$$

$$1 \cdot 3$$

$$6 + 1 \cdot 1$$

$$9 + 1 \cdot 0$$

496. На пошиття однієї футболки для малого Дмитрика потрібно 1 м тканини. Скільки метрів тканини потрібно на пошиття восьми таких футболок?

497. У бібліотеці на полицях стояло 72 книги, по 8 книг на кожній полиці. Скільки полиць займали ці книги?

498. Скажи, що ти робиш о 12 год дня.

Що ти робиш о 12 год ночі?

О котрій годині починаються уроки в школі?

О котрій годині ти обідаєш, вечеряєш?

499. Одного разу Тарасик упіймав 8 карасів, а Вітя – 0 карасів і дві щуки. Вони вирішили поділити рибу порівну. Скільки риби і якої дісталася кожному хлопчику?



Щука



Карась

ТАБЛИЦІ МНОЖЕННЯ ТА ДІЛЕННЯ НА 6, 7, 8, 9

Таблиця множення на 6

$6 \cdot 2 = 12$

$6 \cdot 5 = 30$

$6 \cdot 8 = 48$

$6 \cdot 3 = 18$

$6 \cdot 6 = 36$

$6 \cdot 9 = 54$

$6 \cdot 4 = 24$

$6 \cdot 7 = 42$

$6 \cdot 10 = 60$

500. У лісі Роман знайшов 7 білих грибів, а Соломійка знайшла лисичок у 6 разів більше. Скільки всього грибів знайшли Роман і Соломійка?



501. Обчисли вирази.

$6 \cdot (20 - 16)$

$6 \cdot (17 - 9)$

$6 \cdot (25 - 19)$

$6 \cdot (31 - 28)$

$6 \cdot (13 - 6)$

$6 \cdot (74 - 68)$

$6 \cdot (56 - 51)$

$6 \cdot (10 - 8)$

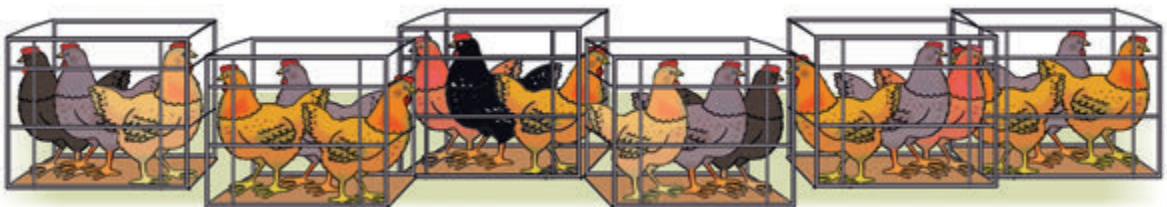
$6 \cdot (35 - 27)$

502. Шматок дитячого мила коштує 6 грн, а шматок господарського мила – на 2 грн менше. Купили 7 шматків дитячого мила і 3 шматки господарського мила. Скільки грошей витратили на купівлю всього мила?

503. Накресли в зошиті таблицю й обчисли.

x	9	7	5	3	6	1
$6 \cdot x$						

504. Склади задачу за малюнком.



Таблиця ділення на 6

$12 : 6 = 2$

$30 : 6 = 5$

$48 : 6 = 8$

$18 : 6 = 3$

$36 : 6 = 6$

$54 : 6 = 9$

$24 : 6 = 4$

$42 : 6 = 7$

$60 : 6 = 10$

505. Учні старших класів висадили на клумбі 36 кущів троянд, а учні молодших класів – у 6 разів менше. Скільки всього кущів троянд висадили на клумбі?



506. Візьми 19 паличок. Склади з чотирьох паличок квадрат, а з решти паличок – трикутники. Скільки трикутників вийшло? Запиши в зошиті обчислення.

507. Обчисли вирази.

$(13 + 11) : 4$

$(100 - 46) : 5$

$36 + 14 - 18$

$(22 + 26) : 6$

$(65 - 29) : 6$

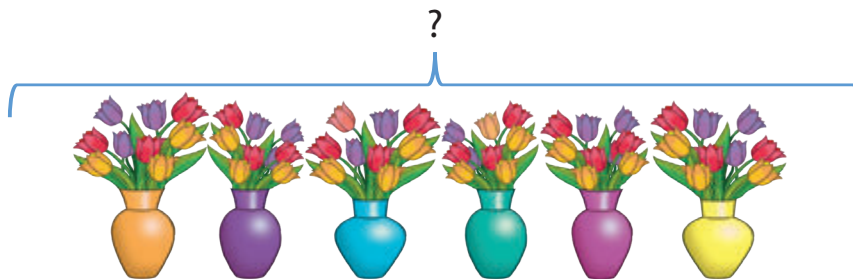
$78 - 34 + 15$

$(32 + 22) : 6$

$(37 - 19) : 6$

$27 + 6 \cdot 5$

508. Склади задачу за малюнком.



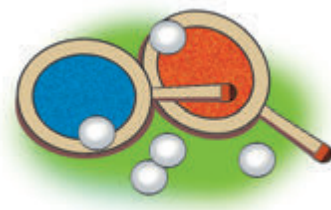
В одній вазі 9 тюльпанів.

- 509.** У скільки разів 6 менше за 36?
У скільки разів 42 більше за 6?
- 510.** У дитячому садку 4 групи. У кожній групі по шестеро дітей. Скільки всього дітей у дитячому садку?
- 511.** У їдальні обідали 36 учнів. За кожним столом сиділи шестеро учнів. За скількома столами сиділи учні?

512. Обчисли вирази.

$6 \cdot (20 - 16)$	$30 : 6 \cdot 4$	$20 : 4 \cdot 6$	$(30 - 6) : 6$
$6 \cdot (17 - 9)$	$12 : 4 \cdot 6$	$12 : 2 \cdot 6$	$(60 - 6) : 6$
$6 \cdot (25 - 19)$	$15 : 5 \cdot 6$	$6 \cdot 4 : 3$	$(72 - 42) : 6$
$6 \cdot (34 - 27)$	$42 : 6 \cdot 2$	$2 \cdot 6 : 4$	$(52 - 4) : 6$

- 513.** Сорок вісім м'ячів для тенісу розклали порівну у шість однакових коробок. Скільки м'ячів у кожній коробці?



514. Знайди невідоме число.

$6 \cdot x = 12$	$x : 6 = 7$	$6 \cdot x = 48$	$18 : x = 6$
$x : 6 = 5$	$6 \cdot x = 24$	$x : 6 = 3$	$6 \cdot x = 36$

- 515.** Вартість одного лимона 6 грн. Купили 10 лимонів. За лимони порівну заплатили двоє хлопчиків. Скільки грошей заплатив за лимони кожний хлопчик?



- 516.** Збільш числа 12, 24, 35, 17, 43 на 3.
- 517.** Накресли в зошиті прямокутник та знайди периметр $P = (2 + 4) \cdot 2$.
- 518.** Назви літні (зимові, весняні, осінні) місяці року.
- 519.** Розкажи таблицю множення на 6.
Розкажи таблицю ділення на 6.

520. Для учнів купили шість наборів фломастерів. За всі фломастери заплатили 48 грн. Скільки коштує один набір фломастерів?

521. У бідоні 18 л молока. Його розлили порівну у шість банок. Скільки літрів молока в кожній банці?

522. Знайди невідоме.

$$x : 4 = 7$$

$$24 : x = 4$$

$$18 : x = 6$$

$$28 : x = 4$$

$$21 : x = 3$$

$$x : 5 = 5$$

$$x : 8 = 2$$

$$x : 6 = 9$$

523. Склади і розв'яжи задачу за виразом $42 : 6$.

524. Для шкільного саду привезли 60 саджанців. Саджанців слив було 24, а решта саджанці – абрикоси. Дерев висадили в ряди, по 6 дерев у кожному ряду. Скільки висадили рядів слив? Скільки рядів абрикосів?

525. Для шкільної їдальні привезли 12 прямокутних столів і стільки ж квадратних столів. Усі столи поставили в ряди, по 6 столів у кожному ряду. У скільки рядів поставили столи?

526. Накресли в зошиті таблицю й обчисли.

k	24	30	36	42	48	54
$k : 6$						

527. Прибирати двір прийшли 30 учнів. Вони поділилися на бригади, по 6 учнів у кожній. Скільки бригад працювало на прибиранні двору?



Таблиця множення на 7

$$\begin{array}{lll} 7 \cdot 2 = 14 & 7 \cdot 5 = 35 & 7 \cdot 8 = 56 \\ 7 \cdot 3 = 21 & 7 \cdot 6 = 42 & 7 \cdot 9 = 63 \\ 7 \cdot 4 = 28 & 7 \cdot 7 = 49 & 7 \cdot 10 = 70 \end{array}$$

528. На 7 кофтин пришили по 5 гудзиків на кожну. Скільки гудзиків пришили на всі кофтини?

529. Накресли в зошиті таблицю й обчисли.

x	5	8	3	7	4	9
$7 \cdot x$						

530. Обчисли вирази.

$$\begin{array}{lll} 7 \cdot (35 - 26) & 100 - 7 \cdot 4 & (56 - 48) \cdot 7 \\ 7 \cdot (47 - 39) & 100 - 7 \cdot 7 & (28 - 24) \cdot 7 \\ 7 \cdot (24 - 18) & 100 - 7 \cdot 5 & (73 - 67) \cdot 7 \end{array}$$

531. Сестричці Миколки 4 роки. Мама старша за його сестричку в 7 разів. Скільки років мамі Миколки?

532. У понеділок у пологовому будинку народилося 11 немовлят, а у вівторок народилося на 4 немовляти менше. Скільки всього немовлят народилося в понеділок і вівторок?



533. Поклади 5 кружечків ліворуч і 7 прямокутників – праворуч. Скільки всього геометричних фігур на столі?
Яких геометричних фігур більше – кружечків чи прямокутників?
На скільки більше?

Таблиця ділення на 7

$14 : 7 = 2$

$35 : 7 = 5$

$56 : 7 = 8$

$21 : 7 = 3$

$42 : 7 = 6$

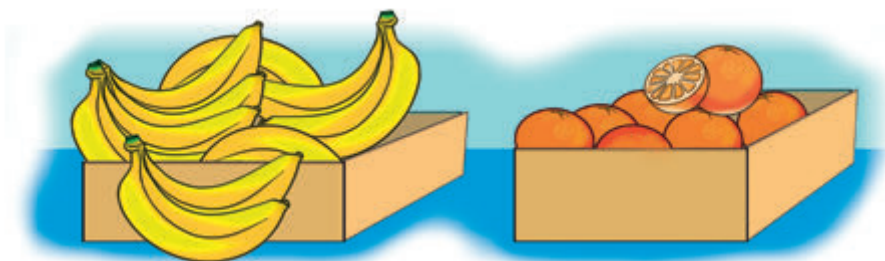
$63 : 7 = 9$

$28 : 7 = 4$

$49 : 7 = 7$

$70 : 7 = 10$

534. До овочевого магазину привезли 5 ящиків з бананами і 8 ящиків з мандаринами. У кожному ящику було по 7 кг. Скільки всього кілограмів бананів і мандаринів привезли?



535. Обчисли вирази.

$(25 - 13) : 2$

$(13 + 22) : 7$

$14 + 7 \cdot 5$

$(49 - 21) : 4$

$(34 + 15) : 7$

$31 + 3 \cdot 7$

$(89 - 54) : 5$

$(12 + 30) : 7$

$68 - 7 \cdot 6$

536. Знайди невідоме число.

$7 \cdot x = 42$

$x : 7 = 4$

$x \cdot 7 = 49$

$63 : x = 7$

537. На зиму мама приготувала 21 л сливового соку і 42 л яблучного соку. Весь сік мама розлила у трилітрові банки. Скільки банок соку мама приготувала на зиму?

538. Накресли в зошиті таблицю й обчисли.

a	42	56	21	35	63	49
$a : 7$						

539. Згадай, який урок був учора від 8 год 30 хв до 9 год 15 хв. Згадай, о котрій годині у тебе був сніданок, обід, вечеря. Розкажи, що ти робив(-ла) вчора о 4-й годині дня.

540. На уроках праці хлопці пофарбували 18 стільців, а дівчата – у 3 рази менше. Скільки всього стільців пофарбували учні?

541. Скільки днів в одному тижні?

Скільки днів у чотирьох тижнях?

Який місяць року найкоротший?

Згадай, що ти вчора робив(-ла) від 16 год до 18 год.

Минуло 14 днів. Скільки це тижнів?

542. Обчисли вирази.

$7 \cdot 2$	$7 \cdot 8$	$42 : 7$	$63 : 7$
$7 \cdot 6$	$7 \cdot 3$	$35 : 7$	$21 : 7$
$7 \cdot 4$	$7 \cdot 5$	$14 : 7$	$56 : 7$
$7 \cdot 7$	$7 \cdot 9$	$28 : 7$	$49 : 7$

543. Сім дівчаток зробили 21 іграшку для ялинки. Скільки іграшок зробила кожна дівчинка, якщо всі зробили однакову кількість?

544. Надійка допомагала бабусі сіяти гарбузи і кабачки.

Гарбузів вона посіяла 2 рядки – по 7 насінин

у кожному, а кабачків 3 рядки – по 9 насінин

у кожному. Скільки всього насінин гарбузів

і кабачків посіяла Надійка?



545. Знайди невідоме число.

$$7 \cdot x = 21$$

$$49 : x = 7$$

$$7 \cdot x = 63$$

$$x : 7 = 5$$

$$x : 7 = 2$$

$$28 : x = 7$$

$$x : 7 = 8$$

$$x \cdot 7 = 14$$

546. Завгосп купив для семи шкільних класів 63 м тканини на штори. Він поділив тканину порівну в кожний клас. Скільки метрів тканини отримав кожний клас?

547. Склади з 12 сірників 4 квадрати. Склади з цих самих сірників два однакові прямокутники.

Склади з цих сірників трикутники. Скільки трикутників у тебе вийшло?

Таблиця множення на 8

$8 \cdot 2 = 16$

$8 \cdot 5 = 40$

$8 \cdot 8 = 64$

$8 \cdot 3 = 24$

$8 \cdot 6 = 48$

$8 \cdot 9 = 72$

$8 \cdot 4 = 32$

$8 \cdot 7 = 56$

$8 \cdot 10 = 80$

548. Від однієї корови зранку доярка надоїла 6 л молока. Скільки літрів молока доярка надоїла від восьми корів?



549. Склади та обчисли вирази.

$8 \cdot 5 = 40$

$5 \cdot 8 = 40$

$6 \cdot 3 = 18$

$3 \cdot 6 =$

$8 \cdot 7 = 56$

$7 \cdot 8 = \dots$

\dots

\dots

$8 \cdot 4 = \dots$

\dots

\dots

\dots

550. За один день столяр виготовляє 8 табуреток. Скільки табуреток столяр може виготовити за тиждень?

551. У саду Роман зібрав 8 корзин яблук, а п'ять дівчаток зібрали яблук у 4 рази більше. Скільки корзин яблук зібрали діти?

552. Обчисли вирази.

$(75 - 67) \cdot 6$

$8 \cdot (53 - 46)$

$37 - 8 \cdot 3$

$5 \cdot 8 + 42$

553. Який день тижня був учора? Який день тижня буде завтра?
Скільки днів у цьому місяці?
Скільки місяців в одному році?
Які пори року ти знаєш? Назви їх місяці.

Таблиця ділення на 8

$16 : 8 = 2$	$40 : 8 = 5$	$64 : 8 = 8$
$24 : 8 = 3$	$48 : 8 = 6$	$72 : 8 = 9$
$32 : 8 = 4$	$56 : 8 = 7$	$80 : 8 = 10$

554. Дім має 40 вікон, на кожному поверсі по 8 вікон. Скільки поверхів у домі?

555. Знайди невідоме число.

$$\begin{array}{llll} x \cdot 8 = 72 & 8 \cdot x = 56 & x : 8 = 4 & 72 : x = 8 \\ 37 + a = 63 & x + 34 = 47 & k - 25 = 30 & 99 - x = 50 \end{array}$$

556. Вісім дівчаток прийшли годувати качок. Скільки качок можуть нагодувати дівчатка, якщо кожна з них буде годувати 7 качок?



557. Мама купила 32 м білої тканини і розрізала її на 8 простирадел. Скільки тканини потрібно на одне простирadlo?

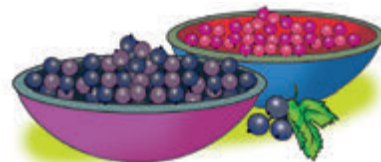
558. Накресли в зошиті таблицю й обчисли.

a	40	72	56	32	72	24
$a : 8$						

559. Магазин був зачинений на ремонт упродовж лютого, березня і двох тижнів квітня. Скільки днів магазин був зачинений на ремонт?

560. У Наталки є сестра і два брати, а в Олі – дві сестри і брат. У кого родина більша?

561. У саду з кущів зібрали 4 миски порічок і 5 мисок смородини. Скільки кілограмів порічок і смородини зібрали в саду, якщо в кожній мисці було по 2 кг ягід?



562. У Діанки є дві сестри і брат, а в Люби – сестра і два брати. У кого родина більша?

563. В овочевому магазині тато купив 2 кг моркви по 8 грн, 3 кг цибулі по 6 грн і 8 кг картоплі по 7 грн. Скільки гривень заплатив тато за овочі?



564. Знайди невідоме число.

$$x \cdot 4 = 16$$

$$x \cdot 3 = 12$$

$$8 \cdot x = 40$$

$$5 \cdot x = 20$$

$$8 \cdot x = 16$$

$$7 \cdot x = 14$$

$$2 \cdot x = 18$$

$$3 \cdot x = 21$$

$$7 \cdot x = 28$$

$$40 : x = 8$$

$$x : 4 = 8$$

$$30 : x = 6$$

565. До шкільної їдальні привезли 7 бідонів молока, в кожному бідоні по 8 л. Скільки літрів молока привезли до їдальні?

566. Шестеро хлопчиків і три дівчинки поливали на пришкільній ділянці дерева і кущі. Скільки всього відер води було витрачено, якщо кожен учень витратив 8 відер води?

567. Для медичної кімнати у школі купили 5 бинтів, по 8 грн за кожний. Скільки гривень заплатили за всі бинти?



568. Обчисли вирази.

$$8 \cdot 8 - 34$$

$$100 - 8 \cdot 5$$

$$38 + 8 \cdot 4$$

$$80 - 8 \cdot 6$$

$$(28 + 12) : 8$$

$$8 \cdot 9 - 48$$

$$4 \cdot 8 + 28$$

$$(36 + 36) : 8$$

$$8 \cdot 7 + 8 \cdot 2$$

$$100 - 8 \cdot 9$$

$$8 \cdot 7 + 24$$

$$8 \cdot 7 - 8 \cdot 5$$

569. Учителька принесла 24 книжечки-розмальовки і роздала їх восьми учням. Скільки розмальовок отримав кожний учень?

570. Запиши в зошиті у міліметрах:

3 см

2 см 15 мм

7 см 3 мм

5 см

6 см 30 мм

4 см 50 мм

6 см

9 см 10 мм

8 см 8 мм

- 571.** Прибирати вулицю від снігу почали о 15 год і закінчили о 18 год. Скільки часу прибирали вулицю від снігу? Час покажи на моделі циферблата годинника.



- 572.** Накресли 3 відрізки: перший відрізок завдовжки 5 см, другий відрізок – на 3 см довший за перший, а третій відрізок – на 4 см коротший за другий. Скажи, яка довжина кожного відрізка. Який із трьох відрізків найдовший? Який – найкоротший?

- 573.** Перепиши в зошит, порівняй вирази і впиши знаки: $>$, $<$ або $=$.

$$(16 + 13) \square (16 - 13)$$

$$40 + 18 \square 18 + 40$$

$$9 + (6 + 3) \square (9 + 6) - 3$$

$$16 + 14 \square 16 + 32$$

$$(6 + 7) - 3 \square (6 - 3) + 8$$

$$58 - 24 \square 72 - 38$$

- 574.** За допомогою циркуля накресли коло. Постав точку в центрі кола. Накресли радіус кола, виміряй його і познач буквами. Накресли діаметр кола, виміряй його і познач буквами. Запиши все в зошиті.

- 575.** Скільки днів у вересні, жовтні, грудні?
Скільки годин має доба?
Скільки обертів робить годинна стрілка за добу?
Скільки хвилин показує велика стрілка годинника за один оберт?

Таблиця множення на 9

$9 \cdot 2 = 18$

$9 \cdot 5 = 45$

$9 \cdot 8 = 72$

$9 \cdot 3 = 27$

$9 \cdot 6 = 54$

$9 \cdot 9 = 81$

$9 \cdot 4 = 36$

$9 \cdot 7 = 63$

$9 \cdot 10 = 90$

576. На фермі доярки надоїли молоко і розлили його в 9 бідонів, по 10 літрів у кожний. Скільки молока надоїли доярки?

577. Накресли в зошиті два відрізки: перший відрізок завдовжки 10 мм, другий – у 9 разів довший. Скільки міліметрів у другому відрізку? Переведи міліметри в сантиметри.

578. До їдальні привезли тістечка. Аня купила для однокласників 9 булочок, по 3 грн за кожну. Скільки гривень Аня заплатила за булочки?

579. Обчисли вирази.

$9 \cdot (64 - 58)$

$9 \cdot 3 + 24$

$(57 - 53) \cdot 9$

$9 \cdot (93 - 88)$

$9 \cdot 5 + 55$

$(41 - 35) \cdot 9$

$9 \cdot (37 - 29)$

$9 \cdot 2 + 71$

$(83 - 78) \cdot 9$

580. На свій день народження Матвійко приніс до школи цукерки і роздав по три цукерки дев'ятому учням свого класу. Скільки цукерок Матвійко приніс до школи?



581. Знайди невідоме.

$x \cdot 9 = 36$

$x \cdot 7 = 63$

$x \cdot 5 = 45$

$x \cdot 2 = 18$

$9 \cdot x = 54$

$9 \cdot x = 27$

$9 \cdot x = 81$

$9 \cdot x = 90$

582. Дівчинка мала 5 горішків і нікого не почастивала. Скільки горішків у неї залишилося?

Розв'язання запиши в зошиті.

583. У класі дев'ятеро учнів. Кожний учень для аплікації отримав 6 аркушів кольорового паперу. Скільки всього аркушів кольорового паперу роздали учням?



Таблиця ділення на 9

$18 : 9 = 2$

$45 : 9 = 5$

$72 : 9 = 8$

$27 : 9 = 3$

$54 : 9 = 6$

$81 : 9 = 9$

$36 : 9 = 4$

$63 : 9 = 7$

$90 : 9 = 10$

584. До їдальні привезли шоколадні круасани. Для однокласників Ростик купив 9 круасанів і заплатив за них 63 грн. Скільки гривень коштує один круасан?

585. Склади задачу за малюнком.



586. Хлопчик купив 9 олівців і заплатив за них 9 грн. Скільки коштує один олівець?

587. Знайди невідоме.

$40 : x = 8$

$42 : x = 7$

$36 : x = 4$

$27 : x = 9$

$63 : x = 9$

$30 : x = 5$

588. Діти принесли до парку 45 горіхів і нагодували 9 білочок. Горіхи поділили порівну між білочками. Скільки горіхів дісталось кожній білочці?



589. Обчисли вирази.

$36 : 9 + 24$

$27 : 9 + 54$

$(54 - 45) \cdot 3$

$54 : 9 + 64$

$63 : 9 + 81$

$(78 - 69) \cdot 6$

$72 : 9 + 36$

$18 : 9 + 39$

$(37 - 28) \cdot 4$

590. Мама Марійки щодня випиває 1 чашку кави зранку і ще 2 чашки кави вдень. Скільки чашок кави вона випиває за 9 днів?



591. Обчисли вирази та перевір себе.

$$\begin{array}{ccccccccc} 4 \cdot 9 & 7 \cdot 6 & 5 \cdot 8 & 9 \cdot 3 & 6 \cdot 4 & 8 \cdot 6 & 10 \cdot 2 \\ 24 : 6 & 45 : 5 & 63 : 7 & 27 : 9 & 36 : 6 & 35 : 5 & 40 : 10 \end{array}$$

592. Сім дівчат зірвали в саду по 3 грушки кожна, а шестеро хлопців – по 5 яблук кожний. Скільки всього яблук і грушок зірвали діти в саду?

593. На городі діти нарвали 16 кг моркви. Вони розклали її порівну у 8 кліток з кролями. Скільки кілограмів моркви діти поклали в кожен клітку?

594. Обчисли периметр п'ятикутника, якщо кожна його сторона дорівнює 7 см.

Чому дорівнює радіус круга, якщо його хорда – 26 см?

Запиши розв'язання у зошит.

595. На ринок привезли 45 кг яблук, гранатів – у 9 разів менше, а мандаринів – на 20 кг більше, ніж гранатів. Скільки всього кілограмів фруктів привезли на ринок?



596. Обчисли вирази. Які результати ти отримав(-ла)? Поясни чому.

$$0 : 2 \quad 1 \cdot 4 \quad 0 \cdot 8 \quad 0 : 27 \quad 1 \cdot 5$$

597. Майстер почав класти плитку об 11 год, а закінчив працювати о 16 год 30 хв. Скільки часу працював майстер?

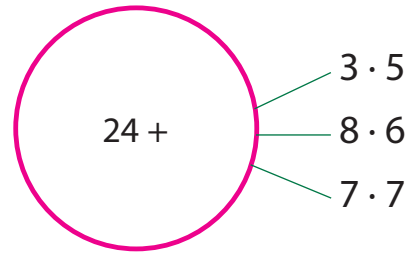
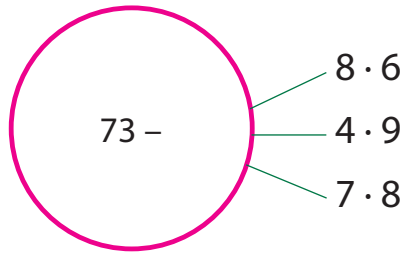


598. Обчисли вирази.

Згадай правила множення та ділення на 1 та 0.

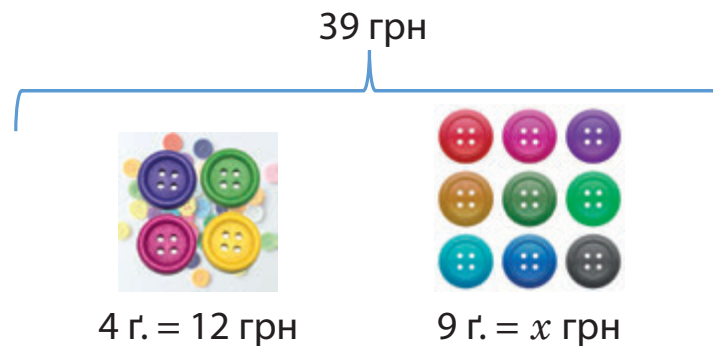
$$8 \cdot 1 \quad 72 : 0 \quad 9 \cdot 0 \quad 63 : 1 \quad 22 \cdot 1 \quad 36 : 1$$

599. Обчисли вирази.



600. Довжина всіх сторін п'ятикутника 35 см. Яка довжина однієї сторони п'ятикутника?

601. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.



602. Поклади в одному ряду 3 палички. Під ними в другому ряду поклади паличок у 7 разів більше. Скільки паличок ти поклав(-ла) у другому ряду? Скільки всього паличок ти поклав(-ла)?

603. Уздовж доріжки школярі висаджували кущі ягід. Кожний шостий кущ був кущем агрусу. Усього школярі висадили 36 кущів ягід. Скільки кущів агрусу висадили школярі?

604. Іванко мав 45 грн. Він купив 3 квитки до кінотеатру. Скільки коштував один квиток?



605. Перепиши в зошит, порівняй числа і впиши знаки: $>$, $<$ або $=$.

10 мм 1 см

3 см 2 см 6 мм

4 см 4 см 2 мм

2 см 7 мм

9 мм 2 см

6 см 6 см

10 см 100 мм

80 мм 9 см

4 см 25 мм

ПОВТОРЕННЯ

606. У класі четверо хлопчиків виготовили з паперу по 7 човників кожний. Шість дівчаток виготовили з паперу по 5 літачків. Чого більше – літачків чи човників? На скільки більше?

607. У легковому автомобілі може їхати п'ятеро людей. Скільки людей може їхати у дев'яти легкових автомобілях?



608. У легковому автомобілі може їхати п'ятеро людей, а у шкільному автобусі – у 10 разів більше. Скільки людей може їхати в автобусі?



609. В автобусі може їхати 50 людей, а в легковому автомобілі – п'ятеро людей. Скільки потрібно легкових автомобілів, щоб вони перевезли стільки людей, скільки перевозить один автобус?

610. Обчисли вирази.

$$5 \cdot (12 - 4)$$

$$7 \cdot (16 - 9)$$

$$9 \cdot (3 + 3)$$

$$6 \cdot (18 - 9)$$

$$8 \cdot (13 - 6)$$

$$7 \cdot (3 + 4)$$

$$9 \cdot (16 - 8)$$

$$4 \cdot (10 - 5)$$

$$5 \cdot (7 + 3)$$

611. Переведи години в хвилини, а хвилини – в години та хвилини. Запиши в зошиті.

1 год 15 хв,

80 хв,

1 год 30 хв,

95 хв.

612. Візьми годинник і постав годинну і хвилинну стрілки на:

7 год 45 хв,

3 год,

11 год,

6 год,

10 год,

8 год 30 хв.

613. Обчисли за формулою периметр квадрата, якщо його сторона дорівнює 5 см, 8 см, 3 см.

614. Обчисли вирази.

$$0 \cdot (25 + 13)$$

$$0 \cdot (36 - 28)$$

$$9 \cdot 0$$

$$0 \cdot (53 + 20)$$

$$0 \cdot (65 - 24)$$

$$0 \cdot 5$$

615. У ясну погоду вночі Віра налічила на небі 40 зірок, а в хмарну погоду вона побачила зірок у 10 разів менше.
Скільки зірок побачила Віра у хмарну погоду?



616. Склади задачі за коротким записом.

1) Було – 15

2) Було – ?

Використали – x

Використали – 5

Залишилося – ?

Залишилося – 3

617. Обчисли вирази.

$$23 + 4 \cdot 5$$

$$76 - 6 \cdot 3$$

$$12 + 6 \cdot 9$$

$$57 - 3 \cdot 8$$

$$54 + 4 \cdot 8$$

$$82 - 8 \cdot 6$$

$$17 + 6 \cdot 7$$

$$33 + 5 \cdot 7$$

$$63 - 6 \cdot 7$$

618. Матвійкові 4 роки, а його дядько Степан старший від нього в 10 разів.
Скільки років дядькові Степану?

619. Накресли незамкнену ламану лінію завдовжки 15 см.
Накресли замкнену ламану лінію.

620. Черговий у їдальні приніс 24 тарілки і поставив їх порівну на 6 столів.
Скільки тарілок черговий поставив на кожний стіл?

- 621.** Якщо P (периметр) квадрата дорівнює 28 см, то яка довжина однієї сторони квадрата?
Радіус кола (круга) 7 см. Скільком сантиметрам дорівнює діаметр кола (круга)?
- 622.** У першому інкубаторі вилупилося 45 курчат, а в другому інкубаторі – на 7 курчат менше. Скільки всього курчат вилупилося в обох інкубаторах?



- 623.** До їдальні привезли 90 л соку. У 9 банках по 9 л у кожній був яблучний сік, а в 3 банках по 3 л був виноградний сік. Скільки привезли до їдальні яблучного соку і скільки виноградного?

- 624.** Обчисли вирази.

$$64 : 8 - 6$$

$$38 + 64 : 8$$

$$100 - 7 \cdot 4$$

$$49 : 7 - 4$$

$$45 + 81 : 9$$

$$100 - 6 \cdot 5$$

$$81 : 9 - 3$$

$$39 + 72 : 9$$

$$100 - 9 \cdot 7$$

- 625.** Склади задачу за коротким записом умови і розв'яжи її.

На екскурсію – 16 учнів ←
До кінотеатру – на 9 учнів більше, ніж ————— } Скільки всього учнів поїхало?

- 626.** Розв'яжи задачу і склади вираз за умовою задачі.

Для шкільної швейної майстерні купили 80 катушок білих і чорних ниток. Білих ниток купили 45 катушок. Що можна дізнатися?



- 627.** Учителька принесла для виготовлення іграшок 9 м білого дроту, а жовтого дроту – на 3 м більше. Скільки всього метрів дроту принесла вчителька?

628. Обчисли вирази.

$(12 + 9) : 3$

$(14 + 14) : 7$

$(100 - 37) : 9$

$(29 + 11) : 4$

$(22 + 13) : 5$

$(52 - 4) : 8$

$(13 + 23) : 6$

$(34 + 38) : 9$

$(36 - 8) : 7$

629. До офісу привезли 9 комп'ютерних столів, а стільців – у 3 рази більше. Скільки стільців привезли до офісу?



630. Обчисли в зошиті вирази та впиши знаки $>$ або $<$.

$23 + 36 \square 57 - 34$

$97 - 12 \square 71 - 11$

$37 - 13 \square 58 - 14$

$11 + 73 \square 96 - 22$

$17 + 21 \square 95 - 34$

$64 - 13 \square 27 + 18$

$37 - 16 \square 28 - 13$

$76 - 24 \square 33 + 11$

$71 + 26 \square 33 + 54$

$41 + 23 \square 99 - 36$

631. Знайди невідоме число.

$3 \cdot x = 21$

$25 : x = 5$

$x : 2 = 7$

$x \cdot 3 = 9$

$12 : x = 4$

632. Сторони прямокутника – 5 см і 3 см. Обчисли його периметр.

Наш девіз – все гарно знати,
Вміти добре рахувати.
Виростаємо ж – і у путь.
Хай знання із нами йдуть.
Треба нам не забувати
Радість множити і додавати
Та й ділити на усіх
Доброту і щирий сміх!

СЛОВНИЧОК ЖЕСТОВОЇ МОВИ З МАТЕМАТИКИ



БАГАТО



ВИВЧИТИ



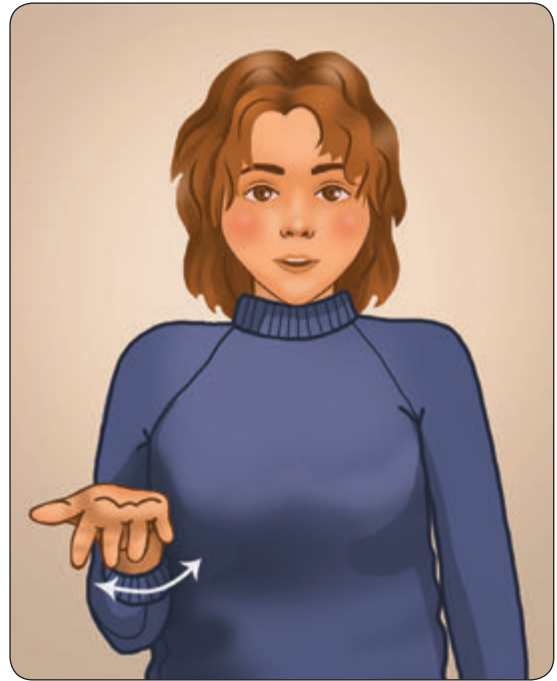
ВИКОНАТИ



ВПЕРШЕ



ВЧИТИ



ДЕ?



ДОБА



ДРУГИЙ, ВДРУГЕ



ЗАВДАННЯ



ЗАПАМ'ЯТАТИ



ЗАПИСАТИ



ЗАПИТАННЯ



ЗВІДКИ?



ЗОШИТ



КУДИ?



МАЛО



МАТЕМАТИКА



МЕТР



НАПРИКЛАД



НЕВІДОМИЙ



НЕДІЛЯ



НУЛЬ, НЕМАЄ



ОДИН КІЛОГРАМ



ОДИН ЛІТР



ОДИН РІК



ОДИН МІСЯЦЬ



ОДНА ГОДИНА



ОДНА ТИСЯЧА



ПЕРЕВІРКА



ПЕРЕПИСАТИ



ПРАВИЛЬНО



ПРОЧИТАТИ



РІВНІСТЬ



РІК



РОЗУМІТИ



САМ (ХТОСЬ), САМОСТІЙНО



СКІЛЬКИ?



ЧАС



ЧОМУ?



ЩО?

ЗМІСТ

Повторення та закріплення вивченого у 2-му класі.....	3
Перевірка дій додавання і віднімання.....	13
Множення на 2, 3, 4, 5.....	20
Переставна властивість множення.....	22
Сполучна властивість множення.....	23
Ділення за змістом.....	24
Ділення на 2, 3, 4, 5.....	26
Перевірка дії множення.....	30
Перевірка дії ділення.....	32
Порівняння чисел і величин.....	33
Множення суми на число і числа на суму.....	35
Множення різниці на число.....	37
Ділення суми на число.....	38
Порядок виконання дій у виразах.....	39
Знаходження невідомого.....	41
Міра довжини – міліметр.....	43
Рівняння.....	46
Вимірювання та відмірювання ліній.....	50
Многокутники (багатокутники).....	53
Кути.....	56
Види трикутників за величиною кутів.....	58
Види трикутників за довжиною сторін.....	59
Алгебраїчні рівняння.....	62
Периметр многокутника та його позначення.....	65
Коло. Круг.....	68
Одиниці часу: хвилина, година, доба, тиждень, місяць, рік.....	74
Множення та ділення чисел, які закінчуються нулем (0).....	76
Множення і ділення на 10.....	78
Множення та ділення числа на 0 та 1.....	80
Таблиці множення та ділення на 6, 7, 8, 9.....	82
Повторення.....	97
Словничок жестової мови з математики.....	101

Навчальне видання

ЛИТВИНОВА Віра Володимирівна

МАТЕМАТИКА

Підручник для осіб з особливими освітніми потребами (Н 91)

3 клас

(у 2-х частинах)

Частина 1

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Редактор *Е. А. Главацька*
Художній редактор *І. Б. Штурма*
Коректор *О. А. Тростянчин*
Малюнки *В. А. Дунаєва, М. М. Музика*

Формат 84×108 $\frac{1}{16}$. Ум. друк. арк. 11,76.
Обл.-вид. арк. 8,25. Тираж 854 пр.
Зам. № 40п

Державне підприємство «Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Світ»
79008 м. Львів, вул. Галицька, 21
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 4826 від 31.12.2014
www.svit.gov.ua; e-mail: office@svit.gov.ua, svit_vydav@ukr.net

Друк ТДВ «Патент»
88006 м. Ужгород, вул. Гагаріна, 101
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 4078 від 31.05.2011

